

**IZVJEŠTAJ
O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA
FEDERALNOG MINISTARSTVA OKOLIŠA I TURIZMA
NA DAN 31.12.2013. GODINE**

Broj: 03-24/14

Sarajevo, juni 2014. godine

SADRŽAJ

I.	NEZAVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE	1
II.	IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA	3
1.	Uvod	3
2.	Predmet, cilj i obim revizije	3
3.	Postupanje po preporukama iz prethodnog izvještaja	3
4.	Sistem internih kontrola i interna revizija	5
5.	Obavljanje poslova iz nadležnosti Ministarstva	6
6.	Izvršenje budžeta	8
6.1	Rashodi, izdaci i finansiranje	8
6.1.1	<i>Izdaci za materijal i usluge</i>	8
6.1.2	<i>Tekući transferi</i>	9
6.1.2.1	Akcijski plan Strategije turizma FBiH – „Transfer za razvoj turizma“	10
6.1.2.2	„Akcijski plan Strategije okoliša“	12
6.1.2.3	Transfer za sanaciju donjeg toka rijeke Trebižat, Transfer za sanaciju Počitelja i Transfer za sanaciju korita i vodopada Jajce	14
6.1.3	<i>Realizacija, izvještavanje i nadzor nad namjenskim utroškom sredstava tekućih transfera</i>	14
6.1.4	<i>Kapitalni transferi</i>	15
6.2	Razvojno - investicioni projekti finansirani kreditnim i grant sredstvima	16
7.	Imovina obaveze i izvori sredstava	17
7.1	Vanbilansna evidencija	17
8.	Ostali nalazi	18
8.1	Strategija razvoja turizma FBiH	18
8.2	Sufinansiranje kamata na kredite putem Razvojne banke FBiH	19
9.	KOMENTAR	20
III.	REZIME DATIH PREPORUKA	21
IV.	PRILOG FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	1
	Pregled rashoda budžeta za 2013. godinu	1
	Bilans stanja na dan 31.12.2013. godine	1

I. NEZAVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE

Osnova za reviziju

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja **Federalnog ministarstva okoliša i turizma** za 2013. godinu (Račun prihoda i rashoda, Bilans stanja, Izvještaj o kapitalnim izdacima i finansiranju, Posebni podaci o plaćama i broju zaposlenih, Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta) na dan 31. decembra 2013. godine i usklađenosti poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo Federalnog ministarstva okoliša i turizma odgovorno je za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja, tj. Zakonom o budžetima u FBiH, Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH. Ova odgovornost obuhvata kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale usljed prevare i greške, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvene procjene koje su razumne u datim okolnostima.

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo Federalnog ministarstva okoliša i turizma je odgovorno i za usklađenost poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima, uključujući i odredbe zakona i propisa na osnovu kojih su transakcije i iznosi objavljavani u finansijskim izvještajima.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima na osnovu provedene revizije. Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u FBiH ("Sl. novine FBiH", broj 22/06) i primjenjivim Međunarodnim standardima Vrhovnih revizorskih institucija (ISSAI). Ovi standardi nalažu da radimo u skladu sa etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze. Revizija uključuje sprovođenje postupaka u cilju pribavljanja revizorskih dokaza o iznosima i objavama datim u finansijskim izvještajima. Izbor postupka je zasnovan na prosuđivanju revizora, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima uslijed prevare i greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju odabira revizorskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efikasnosti internih kontrola. Revizija također uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opće prezentacije finansijskih izvještaja.

Pored odgovornosti za izražavanje mišljenja o finansijskim izvještajima, naša odgovornost je izražavanje mišljenja o tome da li su finansijske transakcije i informacije, po svim bitnim pitanjima, usklađene sa odgovarajućim zakonskim i propisima. Ova odgovornost uključuje provođenje procedura, kako bi se dobili revizijski dokazi o tome da li se sredstva koriste za namjene utvrđene zakonima i propisima. Procedure uključuju procjenu rizika od značajnog neslaganja sa zakonima.

Smatramo da su pribavljeni revizorski dokazi dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnov za naše mišljenje.

Osnova za izražavanje mišljenja:

- 1. Ne može se potvrditi da je odobravanje sredstava krajnjim korisnicima transfera „Akcijski plan strategije turizma FBiH – Transfer za razvoj turizma“ (Projekat 1. i Projekat 2.) i transfera „Akcijski plan Staregije okoliša“ (Projekat 1) izvršeno uz dosljednu primjenu kriterija utvrđenih Programom utroška sredstava koji je usvojila Vlada FBiH u skladu sa Zakonom o izvršavanju Budžeta FBiH za 2013. godinu. Nije prezentirana relevantna dokumentacija na osnovu koje bi se moglo potvrditi izvršeno bodovanje pojedinih kriterija, kojim se potvrđuje dati broj bodova, a što je imalo uticaja na odobreni iznos sredstava krajnjim korisnicima (tačke 6.1.2.1 i 6.1.2.2 Izvještaja);**

2. Nije uspostavljena odgovarajuća knjigovodstvena evidencija trošenja sredstava i nisu sačinjeni finansijski izvještaji za razvojno-investicione projekte za čiju je raspodjelu nadležno Ministarstvo u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Instrukcijom o načinu vođenja knjigovodstva, finansijskog izvještavanja i godišnjeg obračuna za razvojno – investicione projekte (tačka 6.2 Izvještaja);
3. Ne može se potvrditi opravdanost isplata po osnovu ugovora o djelu u ukupnom neto iznosu od 56.465 KM koji su zaključeni za poslove koji su utvrđeni Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva (tačka 6.1.1 Izvještaja);
4. Ne može se potvrditi opravdanost načina odobravanja i raspodjele interventnih sredstava sa Transfera „Akcijski plan strategije turizma FBiH – Transfer za razvoj turizma“ u iznosu od 423.000 KM (14,59% u odnosu na odobrena sredstva za navedeni transfer) koji je izvršen bez prethodno utvrđenih kriterija na osnovu kojih bi se izvršilo bodovanje apliciranih projekata, a samim tim i potvrdila potreba za interventnim sredstvima i opravdanost doznačenih sredstava (tačka 6.1.2.1 Izvještaja);
5. Nisu poduzete potrebne aktivnosti u skladu sa Uredbom o članarinama u turističkim zajednicama i Uredbom o boravišnoj taksi u dijelu koji se odnosi na pravovremeno prikupljanje podataka i realizaciju uplaćenih sredstava po osnovu članarina turističkim zajednicama i boravišnim taksama za 2012. godinu kao i nadzor nad utroškom doznačenih sredstava korisnicima u prethodnim godinama (tačka 5. Izvještaja);

Mišljenje sa rezervom

Po našem mišljenju, osim za efekte koje na finansijske izvještaje mogu imati stavke navedene u prethodnom pasusu, finansijski izvještaji **Federalnog ministarstva okoliša i turizma**, po svim bitnim pitanjima prikazuju istinito i objektivno stanje imovine i obaveza na dan 31.12.2013. godine, rezultate poslovanja i izvršenja budžeta, za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Finansijske transakcije i informacije prikazane u finansijskim izvještajima Federalnog ministarstva okoliša i turizma tokom 2013. godine bile su, osim za kvalifikacije navedene u tačkama 1.,2.,3.,4. i 5. prethodnog pasusa, u svim značajnim aspektima usklađene sa odgovarajućim zakonskim i drugim propisima.

Sarajevo, 11.06.2014. godine

Zamjenik generalnog revizora

Branko Kolobarić, dipl. oec

Generalni revizor

Dr. sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec

II. IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

1. Uvod

Federalno ministarstvo okoliša i turizma (u daljem tekstu Ministarstvo) osnovano je u skladu sa Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave («Sl. novine FBiH», broj 8/06) i počelo je s radom 1. marta 2006. godine. Ministarstvo vrši upravne, stručne i druge poslove iz nadležnosti FBiH koji se odnose na: ekološku zaštitu zraka, vode i zemlje, izradu strategije i politike zaštite okoliša, standarde kvaliteta zraka, vode i zemlje, ekološko praćenje i kontrolu zraka, voda i zemlje, izradu strategije i politike razvoja turizma i ugostiteljstva, praćenje turističkih tokova na domaćim i inostranim tržištima, usmjeravanje dugoročnog razvoja turizma u okviru cjelokupnog privrednog sistema i druge poslove utvrđene zakonom.

Unutrašnja organizacija i način rada Ministarstva utvrđeni su Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji na koji je Vlada FBiH dala saglasnost 13.06.2013. godine. Poslovanje Ministarstva se odvija kroz organizacione jedinice i to: Kabinet ministra, Sektor okoliša, Sektor za okolinske dozvole, Sektor za turizam i ugostiteljstvo, Sektor za realizaciju projekata i Sektor za pravne, finansijske i opće poslove.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji sistematizovana su radna mjesta za 93 izvršioaca, dok je broj zaposlenih na dan 31.12.2013. godine bio 42. Budžetom FBiH za 2013. godinu odobrena su sredstva za 45 zaposlenika.

Sjedište Ministarstva je u Sarajevu, u ulicu Marka Marulića broj 2.

2. Predmet, cilj i obim revizije

Predmet revizije su finansijski izvještaji Ministarstva za 2013. godinu i usklađenost poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima. Predmet revizije nije bila revizija finansijskih izvještaja razvojno – investicionih projekata za koje je nadležno Ministarstvo, već samo nadzor, uspostava knjigovodstvenih evidencija i izvještavanje, kao ni rješenja o uvođenju u pravo korisnika prava utvrđenih zakonskim propisima.

Cilj revizije finansijskih izvještaja je da omogući revizoru da izrazi mišljenje o finansijskim izvještajima koji su predmet revizije, tj. da li finansijski izvještaji, u materijalno značajnom smislu, objektivno i istinito prikazuju finansijsko i materijalno stanje Ministarstva na dan 31.12.2013. godine, izvršenje budžeta za godinu koja se završava na taj dan, da li je poslovanje usklađeno sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima, da li je trošenje javnih sredstava namjensko, te da li su finansijski izvještaji sačinjeni u skladu sa posebnim propisima o računovodstvu i finansijskom izvještavanju u javnom sektoru.

Revizija je obavljena u skladu sa internim planskim dokumentima revizije, u periodu od decembra 2013. godine do juna 2014. godine.

S obzirom da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. Postupanje po preporukama iz prethodnog izvještaja

Na osnovu izvršene revizije finansijskih izvještaja za 2013. godinu, a u sklopu iste i provjere da li je postupljeno po preporukama datim u prethodnim revizijama, konstatovali smo da:

Ministarstvo **nije postúpilo** po datim preporukama koje se odnose na:

- raspodjelu sredstava „Akcijski plan Strategije turizma FBiH – Transfer za razvoj turizma“ na osnovu relevantne dokumentacije u skladu sa kriterijima utvrđenim Programom utroška sredstava tekućih transfera donesenih u skladu sa Zakonom o izvršenju budžeta u FBiH i na osnovu istog odabira krajnjih korisnika.

- efikasno korištenje odobrenih sredstava u dijelu pravovremenog poduzimanja aktivnosti na ugovaranju poslova i realizaciji zaključenih ugovora.
- dosljedno poštivanje odredbi zakonskih i ostalih propisa vezano za uspostavljanje knjigovodstvene evidencije, sačinjavanje finansijskih izvještaja i godišnjeg obračuna utroška sredstava razvojno investicionih projekata. Također nije izvršeno izvještavanje Ministarstva finansija o realizaciji projekata u odnosu na finansijske planove projekata, te eventualnim poteškoćama i razlozima zastoja kod implementacije projekata, kao i troškovima koji se finansiraju iz budžeta.
- vršenje uvida u dokumentaciju vezano za realizaciju Programa „Sufinansiranje kamata na kredite koji se koriste za izgradnju turističko - ugostiteljskog kapaciteta, održivog razvoja turizma na selu te izgradnja osnovne turističke infrastrukture“ i u skladu sa konstatovanim poduzimanja daljih aktivnosti na realizaciji, odnosno povratu istih na Jedinstveni račun Trezora kao i vršenje nadzora nad namjenskim utroškom sredstava i realizacijom projekata;
- evidentiranje deponovanih sredstava u skladu sa Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH;
- vršenja nadzora nad provođenjem odredbi Zakona o turističkim zajednicama i unapređenju turizma u FBiH i su skladu sa odlukama Vlade FBiH V. broj 1506/12 od 06.11.2012. godine i V. broj 1454/11 od 29.12.2011. godine poduzimanja aktivnosti u cilju utvrđivanja namjenskog utroška doznačenih sredstava korisnicima.

Ministarstvo je **djelimično postupilo** po datim preporukama koje se odnose na:

- podnošenje izvještaja o namjenskom utrošku sredstava od strane korisnika sredstava, nadzorom nad namjenskim utroškom sredstava uvidom u dostavljenu dokumentaciju i neposrednim uvidom na terenu;
- poduzimanje aktivnosti u saradnji sa ostalim institucijama i u skladu sa nadležnostima datim Odlukom Vlade FBiH V broj: 426/07 od 27.06.2007. godine, na izradi cjelovitog dokumenta „Strategija ekonomskog razvoja FBiH“ i nastavka aktivnosti vezane za usvajanje i implementaciju „Strategije razvoja turizma u FBiH“;
- nastavak aktivnosti Ministarstva u okviru svojih nadležnosti vezano za izmjene Zakona o Fondu za zaštitu okoliša u FBiH, kao i obavljanja upravnog nadzora, nadzora nad zakonitošću rada i općih akata Fonda za zaštitu okoliša u FBiH;
- dopune Pravilnika o internoj kontroli u skladu sa Smjernicama za uspostavu i jačanje internih kontrola u dijelu jasnog definisanja procjene rizika za sve poslovne aktivnosti Ministarstva i osiguranja od strane menadžmenta dosljedne primjene svih pisanih procedura i pravila i unapređenja samog sistema internih kontrola poslovanja Ministarstva.

Ministarstvo je **postupilo po preporukama**, datim nakon obavljene revizije finansijskih izvještaja za 2012. godinu u dijelu:

- poduzimanja aktivnosti kako bi se utvrdilo vlasništvo nad dvije automatske mjerne stanice za mjerenje kvaliteta zraka u Zenici i Jajcu, nabavljene iz sredstava Budžeta FBiH za 2012. godinu, kao i automatskom stanicom za monitoring kvaliteta zraka u Mostaru, nabavljenom iz sredstava Budžeta FBiH za 2010. godinu;
- postupci nabavki roba i usluga vršeni su u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH i Pravilnikom o nabavki roba, vršenju usluga i ustupanju radova u dijelu sačinjavanja Plana nabavki, objavljivanja obavještenja o dodjeli ugovora;
- izmjene i dopune Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji Federalnog ministarstva okoliša i turizma u dijelu opisa poslova i zadataka radnih mjesta Sektora za okolinske dozvole, a prema nadležnostima Ministarstva na osnovu Zakonu o zaštiti okoliša;
- uspostavu adekvatnih evidencija Priručnika za polaganje ispita za turističkog vodiča i razduživanje istih na osnovu relevantnog dokumenta;
- poduzimanja aktivnosti kako bi se u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH izvršilo evidentiranje obaveza po pravomoćnim sudskim presudama – izvršnim sudskim rješenjima u Glavnoj knjizi Trezora u cilju istinitog i tačnog iskazivanja obaveza i realnog planiranja njihovog izvršenja.

4. Sistem internih kontrola i interna revizija

Radi ostvarenja programskih ciljeva rada, kao i ekonomičnog, efikasnog i efektivnog trošenja javnih sredstava neophodno je imati uspostavljen funkcionalan sistem interne kontrole. Odgovornost za uspostavljanje i primjenu sistema internih kontrola je obaveza rukovodstva Ministarstva. Faktor koji najviše utiče na funkcionalnost istog je povoljno kontrolno okruženje koje prvenstveno dolazi do izražaja kroz organizacionu strukturu, način rukovođenja, prenošenje ovlaštenja, vrednovanje rezultata rada, sistem nagrađivanja i poštovanje postojećih zakonskih propisa.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva (donesen u julu 2013. godine), uređen je način rada i rukovođenja Ministarstvom, te opis radnih mjesta službenika i namještenika. Navedenim aktom sistematizovana su radna mjesta za 93 izvršioca, a na dan 31.12.2013. godine u Ministarstvu je bilo 42 zaposlenih što predstavlja popunjenost od 45,16% i što može imati utjecaja na realizaciju utvrđenih poslova i zadataka zaposlenih u Ministarstvu. Osim toga, provedenom revizijom konstatovali smo da je Ministarstvo tokom godine sklapalo ugovore o djelu za poslove koji su sistematizovani Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji (poslovi administratora na mreži, poslovi izdavanja okolinskih dozvola, poslovi praćenja stanja opasnog otpada, poslovi kategorizacije ugostiteljskih objekata i poslovi unosa podataka u registar zagađivača).

Pravilnikom o internoj kontroli izvršena je procjena rizika (nizak i srednji) za većinu značajnijih poslovnih aktivnosti, ali bez prijedloga mjera za otklanjanje neželjenih dešavanja. Pravilnikom je definirano da postupke nadgledanja i zakonitosti provođenja pisanih internih kontrolnih postupaka i procedura obavlja federalni ministar, rukovodeći državni službenici i ad hoc formirana komisija. Također, ovim Pravilnikom je utvrđeno da se kvaliteta internih kontrola može ocijeniti kroz periodične procjene i izvještaje rukovodioca kako bi se osiguralo da su kontrole za koje su oni odgovorni prikladne i da funkcioniraju kako je planirano. Međutim, nije prezentirano da je vršen nadzor niti su sačinjavani izvještaji u dijelu kontrole provođenja pisanih internih kontrolnih postupaka i procedura a u cilju identifikovanja eventualnih slabosti u uspostavljenom sistemu internih kontrola.

Nakon provedene revizije finansijskih izvještaja za 2013. godinu utvrđeno je da je sistem internih kontrola još uvijek nezadovoljavajući u dijelu dosljedne primjene zakonskih i ostalih propisa, vezanih za izbor i visinu sredstava doznačenih krajnjim korisnicima tekućih transfera, vršenja nadzora i izvještavanja o namjenskom utrošku sredstava prema nadležnim institucijama (tačke 6.1.2 i 6.1.3 Izvještaja), uspostavljanja knjigovodstva i sačinjavanja finansijskih izvještaja za razvojno investicijske projekte (tačka 6.2 Izvještaja) i zaključivanja ugovora o djelu (tačka 6.1.1 Izvještaja).

Također konstatovali smo da iako su za većinu poslovnih aktivnosti donesene pisane procedure i pravila rada, provedenom revizijom smo utvrdili nedosljednu primjenu Pravilnika o naknadama troškova za službena putovanja (u dijelu pravilnog obračuna dnevnica u zemlji) i Pravilnika o poklonima i reprezentaciji (u dijelu navođenja zabilješke o razlogu korištenja troškova reprezentacije), što smo detaljno naveli u Pismu menadžmentu.

Interna revizija

Vezano za funkciju **interne revizije**, koju je Ministarstvo bilo dužno da uspostavi, u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH, Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH i Pravilnikom o kriterijima za uspostavljanje jedinica za internu reviziju u javnom sektoru u FBiH („Službene novine FBiH“ br. 82/13) konstatovali smo da novim Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji iz jula 2013. godini nije sistematizovana Jedinica za internu reviziju.

Potrebno je da se doneseni interni akti dosljedno provode i da se vrši monitoring nad implementacijom istih kako bi se osigurala dosljedna primjena zakonskih i drugih propisa u izvršavanju poslova iz nadležnosti Ministarstva.

Potrebno je organizovati internu reviziju u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH, Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH i Pravilnikom o kriterijima za uspostavljanje jedinica za internu reviziju u javnom sektoru u FBiH.

5. Obavljanje poslova iz nadležnosti Ministarstva

Kao što je konstatovano u revizorskim izvještajima prethodnih godina **Članom 101. Zakona o zaštiti okoliša** („Službene novine FBiH“, broj 33/03) utvrđeno je da će se **Federalni fond za zaštitu okoliša** i kantonalni fondovi za zaštitu okoliša osnivati posebnim zakonom, s ciljem unapređenja razvoja ekonomske strukture koja je povoljna po okoliš, sprečavanje štete po okoliš, otklanjanja nastale štete, očuvanje zaštićenih prirodnih područja, motiviranja i unapređivanja najbolje raspoložive tehnologije i alternativa, unapređivanja ekološke svijesti javnosti i istraživanja okoliša. **Zakonom o Fondu za zaštitu okoliša u FBiH** osnovan je Fond za zaštitu okoliša FBiH (u daljem tekstu: Fond), kojim je utvrđeno da je Fond javna ustanova koja ima svojstvo pravnog lica s pravima, obavezama i odgovornostima utvrđenim ovim zakonom, drugim zakonima i Statutom Fonda. U skladu sa članom 35. Zakona o Fondu utvrđeno je da **upravni nadzor, nadzor nad zakonitošću rada i općih akata** obavlja Federalno ministarstvo prostornog uređenja i okoliša. Iako je Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave („Službene novine FBiH“ broj 8/06), formirano Federalno ministarstvo prostornog uređenja i Federalno ministarstvo okoliša i turizma, nije nam prezentirano da je izmijenjen navedeni Zakon u dijelu naziva nadležnog ministarstva. U 2012. godini imenovana je Radna skupina za izradu Nacrta Zakona o Fondu za zaštitu okoliša i energetske efikasnost FBiH. Radna skupina je pripremila i dostavila Vladi FBiH navedeni Nacrt Zakona, koji je na 91. sjednici Vlade FBiH od 12.12.2013. razmatran i upućen u daljnju Parlamentarnu proceduru, ali do okončanje revizije isti nije usvojen. U Nacrtu Zakona utvrđeno je da Federalno ministarstvo okoliša i turizma i Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije svako u okviru svojih nadležnosti provode upravni nadzor nad provođenjem ovog Zakona i općih akata Fonda, dok inspekcijski nadzor nad provođenjem Zakona i općih akata provodi Federalna uprava za inspekcijske poslove.

Statutom Fonda, na koji je Vlada FBiH dala saglasnost, nije utvrđena naprijed navedena obaveza nadležnog Ministarstva, već je istim utvrđeno da nadzor nad poslovanjem Fonda obavlja ovlašteno tijelo, odnosno nezavisno ovlašteno revizorsko društvo koje bira Fond. Fond je putem ovog Ministarstva Vladi FBiH dostavljao Plan rada i Izvještaj o poslovanju, a osim toga nije nam prezentirano da je Ministarstvo obavljalo nadzor vezano za poslovanje Fonda od njegovog osnivanja do danas. **Obzirom na naprijed navedeno, ne može se potvrditi da je Ministarstvo u skladu sa nadležnostima utvrđenim Zakonom o Fondu za zaštitu okoliša poduzimalo aktivnosti u vezi obavljanja upravnog nadzora, nadzora nad zakonitošću rada i općih akata Fonda.**

Potrebno je da Ministarstvo u okviru svojih nadležnosti i dalje nastavi aktivnosti vezano za izmjene i dopune Zakona o Fondu za zaštitu okoliša u FBiH, kao i da obavlja upravni nadzor, nadzor nad zakonitošću rada i općih akata Fonda za zaštitu okoliša u FBiH.

Na osnovu člana 53. **Zakona o turističkim zajednicama i unapređenju turizma u FBiH** („Službene novine FBiH“, broj 19/96, 28/03), Vlada FBiH je donijela Uredbu o boravišnoj taksi i Uredbu o članarinama u turističkim zajednicama („Službene novine FBiH“, broj 18/09). U skladu sa navedenim uredbama prikupljena sredstva boravišne takse i članarine turističkim zajednicama raspoređuju se 80% turističkoj zajednici kantona i 20% turističkoj zajednici FBiH. Turistička zajednica FBiH i turističke zajednice kantona su dužne ostvarena sredstva rasporediti 35% za unapređenje turizma, a 25% namjenski za očuvanje, konzerviranje i obnavljanje kulturno - historijskog naslijeđa. Sredstva od 25% raspoređuju se na osnovu programa i odluke koju donosi Vlada FBiH, a na zajednički prijedlog Federalnog ministarstva kulture i sporta i ovog Ministarstva. Članom 54. Zakona o turističkim zajednicama i unapređenju turizma u FBiH utvrđeno je da Ministarstvo vrši nadzor nad provođenjem odredbi ovoga Zakona.

I pored toga što su doneseni zakonski i podzakonski propisi na nivou Federacije BiH, Skupština Hercegovinačko – neretvanskog kantona (HNK) je usvojila Zakon o turističkim zajednicama i unapređenju turizma u HNK („Službene novine HNK“, broj 5/00) i na osnovu člana 51. stav 3. navedenog Zakona donijela Uredbu o boravišnoj taksi HNK i Uredbu o članarinama u turističkim zajednicama HNK („Službene novine HNK“, broj 4/10), na osnovu kojih Turistička zajednica HNK ostvaruje prihode, a ne usmjerava sredstva za očuvanje, konzerviranje i obnavljanje kulturno – historijskog naslijeđa, kako je to utvrđeno federalnim propisima. Također, Federalnoj upravi za inspekcijske poslove, federalnoj turističko - ugostiteljskoj inspekciji i Turističkoj zajednici FBiH nije omogućeno vršenje nadzora iz istih razloga. Stoga je Ministarstvo u skladu sa

procedurom pokrenulo inicijativu za podnošenje Zahtjeva Ustavnom sudu FBiH, za utvrđivanje ustavnosti Zakona o turističkim zajednicama i unapređenju turizma u HNK, Uredbu o članarinama u turističkim zajednicama HNK i Uredbu o boravišnoj taksu HNK.

Odluku o usvajanju Programa raspodjele sredstava za očuvanje, konzerviranje i obnavljanje kulturno-historijskog naslijeđa i očuvanje, zaštitu i obnavljanje prirodnog naslijeđa ostvarenih od članarina turističkim zajednicama i boravišnim taksama za period 01.01. do 31.12.2012. godine (V. broj 1268/13 od 31.10.2013. godine) u iznosu od 2.149.397 KM turističkim zajednicama kantona i Turističkoj zajednici FBiH, donijela je Vlada FBiH na zajednički prijedlog federalne ministricice okoliša i turizma i federalnog ministra kulture i sporta. Sredstva nisu dodjeljena Turističkoj zajednici Hercegovačko-neretvanskog kantona, a u Odluci je navedeno da će sredstva ostvarena u Hercegovačko-neretvanskom kantonu rasporediti nadležni ministri koji su predlagali navedeni Program, po dobivanju podataka od Turističke zajednice HNK. **Programom raspodjele sredstava utvrđeni su projekti**, korisnici sredstava i visina sredstava koja se dodjeljuje iz ovog transfera **međutim istim nisu utvrđeni kriteriji za izbor korisnika sredstava, a raspodjela je izvršena na osnovu kriterija koji su prethodno utvrđeni od strane nadležnih Ministarstava**. Programom je utvrđeno da se sredstva u iznosu 1.123.397 KM odobravaju za 84 korisnika za koje je nadležno ovo Ministarstvo. U određenim slučajevima sredstva su odobrena kantonalnim Turističkim zajednicama radi promocije kulturno-historijskog i prirodnog naslijeđa u ukupnom iznosu od 38.918 KM gdje je utvrđena nadležnost oba ministarstva koja su predložila raspodjelu, tako da je ukupna vrijednost od 1.162.315 KM u nadležnosti Ministarstva.

Realizacija sredstava se vršila na način da su federalna ministrica okoliša i turizma i federalni ministar kulture i sporta zajednički izdavali naloge turističkim zajednicama o doznačavanju sredstava na račune korisnika, a korisnici su prema navedenom nalogu bili dužni da dostave izvještaje o realizaciji utroška sredstava, s kopijama računa u prilogu kako bi opravdali sredstva, s tim da kulturno – historijsko naslijeđe prati Federalno ministarstvo kulture i sporta, odnosno Zavod za zaštitu spomenika, a realizaciju sredstava za prirodnu baštinu prati Federalno ministarstvo okoliša i turizma.

Posebno ističemo da je Program raspodjele sredstava koja su ostvarena od članarina u Turističkim zajednicama i boravišnih taksu donesen krajem 2013. godine kao i prethodne godine, a prema datom obrazloženju razlog navedenom je neblagovremeno dostavljanje informacija od strane Turističkih zajednica. Međutim, obzirom da nam nije prezentirana relevantna dokumentacija ne može se potvrditi da je Ministarstvo zajedno sa Federalnim ministarstvom kulture i sporta poduzimalo adekvatne aktivnosti kako bi prikupljena sredstva od članarina turističkim zajednicama i boravišnim taksama za 2012. godinu bila namjenski i pravovremeno realizovala.

Odlukom o usvajanju Programa raspodjele sredstava je utvrđeno da su korisnici obavezni sredstva koristiti namjenski i izvještaje sa kompletnom dokumentacijom o namjenskom utrošku dostaviti nadležnom ministarstvu po završetku projekta, odnosno po isplati sredstava od strane turističkih zajednica u roku od 90 dana. Uvidom u dokumentaciju, do okončanja revizije konstatovali smo da je samo 19 krajnjih korisnika kojima su doznačena sredstva u 2013. godini u ukupnom iznosu od 181.632 KM ili 15,63% dostavila izvještaje o namjenskom utrošku sredstava. Osim toga, za sredstva doznačena u prethodnoj godini od ukupno 38 krajnjih korisnika izvještaja o namjenskom utrošku dostavilo je samo 16 korisnika u ukupnom iznosu od 479.162 KM ili 38,84 % od ukupno odobrenih sredstava. Ističemo da navedena Ministarstva nisu sa krajnjim korisnicima potpisala ugovore kojima će se jasno navesti međusobna prava i obaveze, kako bi se eventualno mogle poduzeti adekvatne mjere prema onim korisnicima koji nenamjenski utroše sredstva ili u datom roku ne podnesu izvještaje o utrošku istih.

Na osnovu naprijed navedenog, ne može se potvrditi da su nadležna ministarstva poduzela aktivnosti na pravovremenom donošenju Programa utroška sredstava. Također, u skladu sa utvrđenim nadležnostima nisu poduzete adekvatne aktivnosti kako bi se od strane krajnjih korisnika dostavili Izvještaji odnosno izvršio nadzor nad namjenskim utroškom sredstava doznačenih u prethodnom periodu.

Potrebno je poduzeti aktivnosti da nadležna Ministarstva u skladu sa Uredbom o članarinama u turističkim zajednicama i Uredbom o boravišnoj taksu i u okviru svojih nadležnosti i dalje poduzimaju aktivnosti na osiguranju potpune evidencije o stanju sredstava od članarina turističkih zajednica i boravišne takse;

Potrebno je sa svim krajnjim korisnicima sredstava prikupljenih od članarina turističkih zajednica i boravišnih taksi zaključivati ugovore kojima bi se regulisala međusobna prava i obaveze, a posebno u dijelu nadzora i izvještavanja o namjenskom utrošku sredstava;

Potrebno je da Ministarstvo u okviru svojih nadležnosti poduzme aktivnosti kako bi krajnji korisnici dostavljali izvještaji o utrošku sredstava i kako bi se izvršio nadzor nad namjenskim utroškom sredstava.

6. Izvršenje budžeta

U Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta za 2013. godinu, iskazani su rashodi i izdaci u iznosu od 8.925.688 KM što u odnosu na operativni budžet od 9.350.048 KM predstavlja ostvarenje od 95,46%. Operativni budžet uvećan je za doznačena sredstva na podračune u okviru Jedinstvenog računa Trezora u iznosu od 171.900 KM i to: za izdavanje okolinskih dozvola i kategorizaciju ugostiteljskih objekata 100.000 KM, za IPA Program- projekat Zero Waste 36.900 KM i za projekat TEGO koncept – jačanje federalnih organa uprave u procesu integriranja principa ravnopravnosti spolova (u okviru implementacije Gender akcionog plana BiH 2009-2014. godine) 35.000 KM.

U odnosu na Budžetom FBiH za 2013. godinu odobrena sredstva u iznosu od 9.869.900 KM (zajedno sa sredstvima podračuna 171.900 KM i tekućom rezervom 31.833 KM), operativni budžet je manji za 519.852 KM, a za isto nije prezentirana dokumentacija kojom bi se potvrdila opravdanost smanjenja operativnog budžeta od strane Federalnog ministarstva finansija.

Struktura iskazanih rashoda i izdataka je slijedeća: tekući transferi 75,27%, primanja zaposlenih 16,43%, izdaci za materijal i usluge 7,34%, nabavka stalnih sredstava 0,61% i kapitalni grantovi 0,35%.

Pregled izvršenja rashoda za 2013. godinu dat je u tabeli Pregled rashoda budžeta u prilogu Izvještaja.

6.1 Rashodi, izdaci i finansiranje

6.1.1 Izdaci za materijal i usluge

Izdaci za materijal i usluge iskazani su u iznosu od 655.169 KM, što je u odnosu na prethodnu godinu (519.560 KM) povećanje za 135.609 KM ili 26,10%. Struktura navedenih izdataka je slijedeća: ugovorene i druge posebne usluge 454.838 KM ili 69,42%, izdaci za komunikaciju i komunalne usluge 68.697 KM ili 10,49%, putni troškovi 49.705 KM ili 7,59%, nabavka materijala i sitnog inventara 33.985 KM ili 5,19%, izdaci za usluge prevoza i goriva 26.882 KM ili 4,10%, izdaci za tekuće održavanje 13.161 KM ili 2,01%, i izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa 7.901 KM ili 1,20%

Izdaci po osnovu ugovora o djelu su iskazani u neto iznosu od 56.465 KM, što u odnosu na prethodnu godinu (17.605 KM) predstavlja veće izvršenje za 38.860 KM ili 320,73%. U navedenom iznosu na ugovore o djelu za projekat IPA Adriatic Zero Waste (podračun u okviru Jedinstvenog računa Trezora) se odnosi 17.550 KM. Uvidom u dokumentaciju konstatovali smo da su Ugovori o djelu sklapani za poslove koji su utvrđeni opisom poslova radnih mjesta iz Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji, a to su poslovi: izdavanja okolinskih dozvola u ukupnom neto iznosu od 9.126 KM (u mjesečnom iznosu od 1.521 KM za period od 01.01. do 30.06. 2013. godine), poslovi administratora na mreži u ukupnom neto iznosu od 14.400 KM (u mjesečnom iznosu od 1.200 KM tokom cijele godine), poslovi praćenja stanja opasnog otpada u ukupnom neto iznosu od 4.563 KM (u mjesečnom iznosu od 1.521 KM za period od 01.04. do 30.06. 2013. godine), poslovi kategorizacije ugostiteljskih objekata u ukupnom neto iznosu od 4.563 KM (u mjesečnom iznosu od 1.521 KM u periodu od 18.03. do 18.06. 2013. godine) i poslovi unosa podataka u registar zagađivača u ukupnom neto iznosu od 2.000 KM (u mjesečnom iznosu od 1.000 KM u periodu od 01.11. do 31.12.2013. godine). Također, ističemo da su sa istim osobama tokom godine sklapani ugovori o djelu za obavljanje više poslova i to: u prvom slučaju za poslove finansijskog menadžera na projektu Svjetske banke u ukupnom neto iznosu od 33.840 KM (tokom cijele godine u mjesečnom iznosu od 2.820 KM), koji je finansiran iz sredstava razvojno- investicijskih projekata i za obavljanje istih poslova na IPA projektu u ukupnom neto iznosu od 7.100 KM (u mjesečnom iznosu od 1.000 KM za period od 01.05. do 30.09. 2013. godine i u iznosu od 700 KM za period od 01.10. do 31.12.2013. godine), a u drugom slučaju za poslove asistenta na projektu Svjetske banke u ukupnom neto

iznosu od 12.000 KM (tokom cijele godine u mjesečnom iznosu od 1.000 KM) koji je financiran iz sredstava razvojno- investicijskih projekata i za poslove na unosu podataka u registar zagađivača u ukupnom neto iznosu od 2.000 KM (u periodu od 01.11. do 31.12.2013. godine u mjesečnom iznosu od 1.000 KM). **Na osnovu naprijed navedenog nismo u mogućnosti potvrditi opravdanost zaključenih ugovora o djelu jer je većina navedenih poslova predviđena Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva.**

Ugovore o djelu zaključivati za izvršenje onih poslova koji u skladu sa Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji nisu utvrđeni kao redovni poslovi i zadaci uposlenih u Ministarstvu;

Potrebno je popunu upražnjenih radnih mjesta u skladu sa Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji vršiti na način propisan Zakonom o državnoj službi u FBiH i Zakonom o namještenicima u organima državne službe u FBiH.

6.1.2 Tekući transferi

Prema Godišnjem finansijskom izvještaju, tekući transferi iskazani su u iznosu od 6.718.098 KM, što u odnosu na odobrena sredstva operativnim budžetom u iznosu od 7.040.000 KM predstavlja ostvarenje od 95,43 %. Struktura tekućih transfera odobrenih Budžetom FBiH za 2013. godinu i njihova realizacija iskazani su u slijedećoj tabeli:

Redni broj	Naziv transfera	Planirano	Realizovano u 2013. godini	Realizovano u 2012. godini	Index (4/3)	Index (4/5)
1	2	3	4	5	6	7
1.	Akcijski plan Strategije okoliša	3.000.000	3.000.000	2.397.098	100%	125,15%
2.	Akcijski plan Strategije turizma FBiH- transfer za razvoj turizma	2.900.000	2.900.000	3.999.300	100%	72,51%
3.	Transfer za sanaciju korita i vodopada Plive-Jajce	200.000	40.950	360.227	20,47%	11,37%
4.	Transfer za sanaciju Počitelja	240.000	204.203	228.259	85,08%	89,46%
5.	Transfer za sanaciju donjeg toka rijeke Trebižat slapovi Kravice i Koćuša	200.000	72.945	257.484	36,47%	28,33%
6.	Transfer za Nacionalni park „Una“	500.000	500.000	500.000	100%	100%
	UKUPNO	7.040.000	6.718.098	7.742.368	95,43%	86,77%

Uvidom u realizaciju Transfera za okoliš i Transfera za razvoj turizma konstatovali smo da su pojedinačne Odluke o usvajanju **Programa utroška sredstava sa kriterijima raspodjele sredstava ovih transfera utvrđenih Budžetom FBiH za 2013. godinu** (u daljem tekstu Program utroška sredstava), na prijedlog Ministarstva, donesene od strane Vlade FBiH 26.04.2013. godine. Nakon toga, Ministarstvo je **05.06.2013. (Transfer za okoliš) odnosno 12.06.2013. godine (Transfer za turizam)** objavilo Obavještenje o raspisivanju Javnog poziva sa rokom dostave prijava u roku od mjesec dana. U maju 2013. godine, imenovane su komisije za raspodjelu sredstava tekućih transfera, čiji zadatak je bio da obrade pristigle prijave po javnim pozivima. Sve komisije su, u skladu sa rješenjima o formiranju, razmatrale pristigle aplikacije programa i projekata, te u **oktobru (Transfer za turizam) odnosno novembru 2013. godine (Transfer za okoliš)** sačinila Prijedloge raspodjele sredstava po programima i predloženim iznosima (po svim tačkama u okvirima transfera). Na osnovu toga, Ministrica je **24.10.2013. godine (Transfer za turizam), odnosno 14.11.2013.godine (Transfer za okoliš)** donijela Odluke o izboru korisnika sredstava po programima transfera u kojim su navedeni krajnji korisnici sa iznosom sredstava sa kojim će biti podržan. Na osnovu naprijed navedenog, može se konstatovati da je procedura dodjele sredstava tekućih transfera za 2013. godinu otpočela u **junu 2013. godine** (kada je raspisan Javni poziv i formirane komisije), a okončana u periodu **oktobar – novembar 2013. godine** (kada su donesene konačne odluke o dodjeli sredstava) što je jednim dijelom uticalo i na kašnjenje doznačavanja sredstava krajnjim korisnicima. **Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da značajan broj krajnjih korisnika do kraja godine nije efektivno dobio sredstva, tako da je na dan 31.12.2013. godine od ukupno unijetih 5.900.000 KM obaveza za navedene tekuće transfere bilo izmireno samo 1.005.000 KM ili 17,03 %.** Pored toga, postojao je problem odobravanja operativnog budžeta na poziciji tekućih transfera od strane Federalnog ministarstva finansija u skladu sa traženom dinamikom, kao i problem izmirivanja unesenih obaveza. **Naprijed navedeno je imalo za posljedicu da je implementacija programa najvećeg dijela tekućih**

transfera otpočela krajem 2013. godini, što je imalo uticaja na efikasno korištenje sredstva od strane krajnjih korisnika, realizaciju njihovih projekata kao i izvještavanje i vršenje nadzora nad namjenskim utroškom sredstava.

Vezano za visinu odobrenih i doznačenih sredstava krajnjim korisnicima, uvidom u dokumentaciju konstatovali smo da iznos sredstava po osnovu zaključenih ugovora ili pojedinačnih odluka u većini slučajeva je bio manji od zahtjevom traženog iznosa. Nije prezentirana dokumentacija kojom bi se potvrdilo da je od krajnjeg korisnika tražen relevantan dokaz na koji će se način obezbijediti razlika sredstava i da će se projekat za koji su odobrena sredstva realizovati, u skladu sa utvrđenom dinamikom.

Izveštaj o realizaciji sredstava tekućih transfera Ministarstvo je, u skladu sa usvojenim Programom o utrošku sredstava tekućih transfera, dostavljalo Federalnom ministarstvu finansija i Vladi FBiH, međutim iz istih se nije mogao vidjeti način realizacije programa, odnosno da li su ispoštovani opći i posebni kriteriji tokom raspodjele sredstava po korisnicima, kao ni analiza ciljeva koji su postignuti doznačavanjem sredstava.

Potrebno je poduzeti aktivnosti, kako bi se, u toku fiskalne godine, procedure odabira i raspodjele sredstava tekućih transfera krajnjim korisnicima brže provodile, kao i u saradnji sa Federalnim ministarstvom finansija, obezbijedilo da se u razumnim rokovima novčana sredstva doznače istima.

Potrebno je da se izvještavanje o realizaciji tekućih transfera vrši u skladu sa zakonskim propisima odnosno Programom utroška sredstava tekućih transfera usvojenim od strane Vlade FBiH.

6.1.2.1 Akcijski plan Strategije turizma FBiH – „Transfer za razvoj turizma“

Transfer za razvoj turizma realizovan je u iznosu od 2.900.000 KM, koliko su i iznosila odobrena sredstva Programom utroška sredstava za 2013. godinu. Sredstva su odobrena za osam programa (projekata) i interventna sredstva.

Struktura izvršenja transfera data je u slijedećoj tabeli:

R.br.	Akcijski plan Strategije turizma FBiH-Transfer za razvoj turizma Naziv i svrha programa (projekta)	Odobrena sredstva u 2013.god.		
		Utvrđeno Programom	Odobrena sredstva	Broj korisnika
1.	Sufinansiranje projekata za unapređenje infrastrukture novih ugostiteljskih smještajnih objekata, u cilju unapređenja turizma (javni poziv)	1.000.000	1.000.000	32
2.	Sufinansiranje projekata ugostitelja koji se odnose na proširenje ugostiteljsko smještajnih kapaciteta ili drugih sadržaja u cilju obogaćivanja ponude, te podizanje kategorije ugostitelj. objekta na području FBiH (javni poziv)	800.000	800.000	23
3.	Subvencioniranje kamata ugostitelja u tekućoj 2013. godini a koji se odnose na proširenje ugostiteljskih smještajnih kapaciteta ili drugih sadržaja u cilju obogaćivanja ponude i povećanja broja turista na području FBiH (javni poziv)	200.000	0	0
4.	Program podrške turističko-kulturnim, gastronomskim i drugim oblicima manifestacija i sajмова koje imaju internacionalni značaj u FBiH, akogi promoviraju turističku destinaciju, raspoložive resurse, tradiciju i kulturu naroda i običaja u FBiH (javni poziv)	300.000	300.000	34
5.	Program podrške odlaska putničkih agencija na međunarodne sajmove koji rade na dovođenju turista u BiH- In -caming i vrše promociju raspoloživih resursa i turističkih destinacija na međun.sajmovima (javni poziv)	150.000	150.000	14
6.	Program podrške mladim koji rade na promociji turističkih destinacija i zaštiti iste (javni poziv)	100.000	100.000	23
7.	Program podrške uvođenja sistema upravljanja kvalitetom HACCAP i HALAL certifikata u turizmu i ugostiteljstvu (javni poziv)	100.000	30.000	3
8.	Sufinansiranje projekata iz područja turizma koji su kandidirani na međunarodne konkurse a nedostaju im finans. sredstva za obavezno učestvovanje-doprinos turističkih projekata koji zagovaraju prekograničnu i regionalnu saradnju (javni poziv)	100.000	97.000	7
9.	Interventna sredstva	150.000	423.000	29
	Ukupno Transfer za razvoj turizma	2.900.000	2.900.000	165

Sredstva za sve Programa ovog transfera osim interventnih sredstava dodijeljena su krajnjim korisnicima na osnovu Javnog poziva. Javni poziv za odabir korisnika objavljen je 12.06.2013. godine i bio je otvoren do 12.07.2013. godine. Za svaki program utvrđeni su uslovi i kriteriji koje moraju ispunjavati podnosioci zahtjeva, kao i ko ima pravo sudjelovanja u Javnom pozivu. Javni poziv za odabir korisnika objavljen je u Službenim novinama FBiH br. 45/2013 od 12.06.2013. godine, dnevnim listovima „Oslobođenje“ i „Avaz“ te na web stranici Ministarstva. Prema prezentiranim podacima, podneseno je 400 zahtjeva za dodjelom sredstava, a sredstva su odobrena za 136 krajnjih korisnika. Pored toga, odobreno je i 29 zahtjeva za interventnim sredstvima. Iako su Interventna sredstva odobrena u iznosu od 150.000 KM, realizovana su u iznosu od

423.000 KM ili 14,59% u odnosu na ukupno odobrena sredstva za ovaj transfer, jer su nerealizirana sredstva po Programu 3. u iznosu od 200.00 KM, Programu 7. u iznosu od 70.000 KM i Programu 8. od 3.000 KM prebačena i realizovana kroz **Interventna sredstva**. Vezano za Interventna sredstva Programom utroška sredstva utvrđeno je da se nerealizovana sredstva po prethodno utvrđenim programima tokom godine mogu prebacivati na ovu poziciju, za programe i projekte kojima su sredstva neophodna interventno, kao i za druge programe koji doprinose razvoju i promociji turizma, a odobravaju se na osnovu podnesenih zahtjeva s tim da najviše odobreni iznos ne može biti veći od 20.000 KM. Međutim, Programom utroška nisu utvrđeni kriteriji za vrednovanje projekata i raspodjelu sredstava. Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da su se interventna sredstva raspoređivala na osnovu pristiglih zahtjeva tokom godine bilo onih koji su pristigli po Javnom pozivu (a nisu bili realizovani po programima) ili mimo njega, a na prijedlog sektora koji je zadužen za realizaciju ovog transfera. **Uzimajući u obzir iznos odobrenih sredstava, kao i da je raspodjela sredstava izvršena bez jasno utvrđenih mjerljivih i dokazivih kriterija na osnovu kojih bi se potvrdila interventna potreba za dodjelu sredstava, ne može se potvrditi opravdanost ovakvog načina raspodjele interventnih sredstava.**

U skladu sa Odlukom Vlade FBiH o usvajanju Programa utroška sredstava utvrđeni su kriteriji za izbor krajnjih korisnika po programima, a ministrica je 03.06.2013. godine formirala **Komisiju za izbor korisnika ovoga transfera**. Komisija je usvojila Poslovnik o radu 15.07.2013. godine kojim je utvrđeno da ista, između ostalog utvrđuje podkriterije, razmatra prijave, cijeni ispunjenost uslova, kriterija i podkriterija za odobravanje sredstava, vrši ocjenu projekata, u slučaju nejasnoća može pozvati aplikanta ili ga posjetiti na lokalitetu gdje se treba realizirati program u cilju provjere određenih podataka, utvrđuje iznos sredstava koje dodjeljuje projektu, ustanovljava listu uspješnih programa - projekata, te na osnovu iste vrši izbor korisnika i izvještaje s obrazloženom ocjenom i mišljenjem dostavlja ministrici na saglasnost. Uvidom u Izvještaj Komisije od 22.10.2013. godine konstatovali smo da je Komisija predložila ministrici 136 programa (bez interventnih sredstava), za projekte za koje je bio objavljen Javni poziv. U prilogu Izvještaja dostavljena je i tabela prijedloga projekata sa osvojenim bodovima i iznosom sredstava podrške. Na osnovu toga, ministrica je 24.10.2013. godine donijela Odluku u kojoj su navedeni korisnici sa iznosom sredstava koji će biti podržani sa ovog Transfera.

Uvidom u Izvještaje o radu Komisije konstatovali smo da Komisija prilikom utvrđivanja broja bodova po pojedinim kriterijima nije raspolagala relevantnom dokumentacijom kojom bi se potvrdio broj bodova po pojedinim kriterijima koji je iskazan u tabeli za bodovanje naročito za **kriterije stepen samofinansiranja i jasno definiran cilj i sadržaj projekta**. Bodovanje je vršeno u najvećem dijelu na osnovu podataka iskazanih u popunjenim aplikacijskim obrascima za prijavu projekta na Javni poziv Ministarstva za 2013. godinu. Naime, Komisija je kod **stepena samofinansiranja** bodovanje vršila na osnovu priloženih Ugovora sa bankama za sredstva obezbijeđena po osnovu kredita kod poslovnih banaka ne vodeći računa da li su kreditna sredstva namjenjena za realizaciju kandidiranih projekata, a kod jednog korisnika dostavljena je samo potvrda od banke da je zaprimljen zahtjev za odobrenje kreditnih sredstava i da je isti u proceduri. Potrebno je naglasiti da u pojedinim uzorkovanim aplikacijama kreditna sredstva predstavljaju najveći dio samofinansiranja zbog čega je potrebno u narednom periodu ovaj kriterij jasnije definisati u dijelu koliko će se vrednovati vlastito učešće u finansiranju, a koliko kreditno zaduženje radi osiguranja realizacije projekta i opravdanosti doznačenih budžetskih sredstava. Osim toga, uvidom u zahtjeve korisnika za iznosom sredstava podrške konstatovali smo da Komisija prilikom dodjele sredstava nije vodila računa o potrebnim sredstvima za realizaciju projekata jer je odobravala manji iznos od traženog, a da nije tražen relevantan dokaz na koji način će se obezbijediti razlika sredstava i da će se projekat za koji su odobrena sredstva realizovati u skladu sa utvrđenom dinamikom. Prilikom bodovanja kriterija „**Jasno definiran cilj i sadržaj projekta**“, svaki član Komisije je na osnovu svog subjektivnog mišljenja davao ocjenu, a zbir svih ocjena se dijelio sa brojem članova komisije, te se na taj način dobijala prosječna ocjena za ovaj kriterij. Bodovanje je vršeno na osnovu dokumentacije koja je dostavljena uz prijavu, a nije tražena dodatna dokumentacija, niti je vršen izlazak na lokalitet gdje se treba realizovati projekat, što je bila ostavljena mogućnost Poslovnikom o radu.

Osim naprijed navedenog, u **Programu 2.** jedan od kriterija je bio i **ostvarena dobit** u prethodnoj godini koji je ukupno nosio 10 bodova i Poslovnikom o radu bio je podijeljen u 3 skale bodovanja i to: 1. ostvarena dobit više od vrijednosti projekta 10 bodova; 2. ostvarena dobit u visini vrijednosti projekta 5 bodova; 3. ostvarena dobit u visini zatraženih sredstava 2 boda. Uvidom u način bodovanja u uzorkovanim aplikacijama

konstatovali smo da nije izvršeno pravilno bodovanje ovog kriterija. Naime, u pojedinim slučajevima vrijednost projekta je bila mnogo veća od ostvarene dobiti a projekti su bodovani sa 10 bodova što nije u skladu sa utvrđenim kriterijima u kojima ne postoji bodovanje za ovakve slučajeve, a u nekim slučajevima dobit je bila u visini zatraženih sredstava od Ministarstva, a isti su bodovani sa 10 bodova umjesto sa predviđenih 2 boda. Navedeno je imalo za posljedicu da se zbog nepravilnog bodovanja ovog kriterija povećao ukupan ostvareni broj bodova, a po kom osnovu su u skladu sa usvojenom skalom bodovanja odobrena sredstva.

Na osnovu naprijed navedenog, ne možemo potvrditi da je izvršeno bodovanje dijela kriterija i podkriterija bilo u skladu sa onim utvrđenim u Poslovniku o radu. U određenim slučajevima konstatovane su greške prilikom izračunavanja postotka samofinansiranja u odnosu na ukupna potrebna sredstva za finansiranje projekata što je također imalo uticaja na ostvareni broj bodova, a time i na iznos odobrenih sredstava.

Javnim pozivom je utvrđeno da se bespovratna sredstva mogu isključivo koristiti za aktivnosti u 2013. godini. Obzirom da su sa korisnicima tek 14.11.2013. godine zaključeni ugovori, a doznaka sredstava za pojedine korisnike počela krajem godine, a nekima tek u 2014. godini, navedeno nije bilo moguće realizovati. Članom 4. zaključenih ugovora sa korisnicima sredstava utvrđeno je da u roku od 90 dana po primitku finansijskih sredstava korisnici treba da dostave izvještaje o stepenu realizacije projekta, a u roku od 30 dana nakon realizacije podnesu Ministarstvu konačni izvještaj o implementaciji projekta i njegovim rezultatima. Ministarstvo se obavezalo da će izvršiti uplatu odobrenih sredstava, vršiti kontrolu utroška i nadzor nad realizacijom, poduzeti sva zakonom predviđena sredstva za povrat datih sredstava, ako korisnik u dogledno vrijeme ne započne implementaciju projekta. Ugovorom nije navedeno za koje namjene su sredstva odobrena i u kojem roku se trebaju realizovati. Danom početka primjene ugovora smatra se dan kada sredstva budu uplaćena na račun korisnika. Uvidom u dokumentaciju konstatovano je da pojedini korisnici kojima su doznačena sredstva nisu u skladu sa zaključenim ugovorom dostavili izvještaje i dokumentaciju o realizaciji projekta. **Uzimajući u obzir naprijed navedeno, da prilikom bodovanja za pojedine kriterije nije tražena relevantna dokumentacija na osnovu koje bi se izvršilo bodovanje, da isti nisu bili dovoljno jasni i mjerljivi, da je broj bodova utvrđivan na osnovu subjektivne ocjene članova komisije, što je moglo imati uticaja na ukupan broj bodova i iznos dodijeljenih sredstava, ne može se potvrditi da je u potpunosti raspodjela sredstava navedenog transfera izvršena na transparentan način.**

Prilikom raspodjele sredstava „Akcijski plan Strategije turizma FBiH – Transfer za razvoj turizma“ izvršiti bodovanje podnesenih projekata na osnovu relevantne dokumentacije u skladu sa kriterijima utvrđenim Programom utroška sredstava tekućih transfera donesenih u skladu sa Zakonom o izvršavanju Budžeta FBiH za 2013. godinu i na osnovu istog izvršiti odabir krajnjih korisnika u cilju izbjegavanja mogućnosti subjektivne procjene;

Potrebno je preispitati potrebu za interventnim sredstvima u okviru tekućih transfera i ukoliko postoji opravdanost za istim, raspodjelu interventnih sredstava vrši na osnovu prethodno utvrđenih jasnih kriterija, u cilju namjenskog utroška budžetskih sredstava.

6.1.2.2 „Akcijski plan Strategije okoliša“

Transfer za Akcijski plan Staregije okoliša realizovan je u iznosu od 3.000.000 KM, koliko su i iznosila odobrena sredstva Programom utroška sredstava za 2013. godinu. Sredstva su odobrena za četiri programa (projekata).

Struktura izvršenja transfera data je u slijedećoj tabeli:

R.br.	Akcijski plan Strategije Strategije okoliša Naziv i svrha programa (projekta)	Odobrena sredstva u 2013.god.		
		Utvrđeno Programom	Odobrena sredstva	Broj korisnika
1.	Sufinansiranje projekata za zatvaranje tehnički neuređenih općinskih deponija, unapređenje rada postojećih regionalnih centara za upravljanje komunalnim otpadom i/ili tehničko unapređenje postojeće infrastrukture i postrojenja za upravljanje komunalnim otpadom na području FBiH (javni poziv)	2.250.000	2.250.000	26
2.	Sufinansiranje troškova transporta otpada na regionalne centre za upravljanje otpadom (javni poziv)	100.000	100.000	5
3.	Podrška dizanja svijesti o okolišu u FBiH (javni poziv)	150.000	150.000	20

4.	Sufinansiranje podrške boljem funkcionisanju upravljanja uspostavljenim zaštićenim područjima u FBiH (javni poziv)	500.000	500.000	6
	Ukupno :	3.000.000	3.000.000	57

Sredstva za sve Programe ovog transfera dodijeljena su krajnjim korisnicima na osnovu Javnog poziva. Javni poziv za odabir korisnika objavljen je 05.06.2013. godine i bio je otvoren do 05.07.2013. godine. Za svaki program utvrđeni su uslovi i kriteriji koje moraju ispunjavati podnosioci zahtjeva, kao i ko ima pravo sudjelovanja u Javnom pozivu. Javni poziv za odabir korisnika objavljen je u Službenim novinama FBiH br. 43/2013 od 05.06.2013. godine, dnevnim listovima „Oslobođenje“ i „Avaz“ te na web stranici Ministarstva. Prema prezentiranim podacima, podneseno je 200 zahtjeva za dodjelom sredstava, a sredstva su odobrena za 57 krajnjih korisnika.

U skladu sa Odlukom Vlade FBiH o usvajanju Programa utroška sredstava utvrđeni su kriteriji za izbor programa, a ministrica je 20.05.2013. godine formirala Komisiju za izbor korisnika po programima ovoga transfera. Ministrica je u julu 2013. godine donijela Uputstvo/Naputak o kriterijima/uvjetima i podkriterijima dodjele sredstava korisnicima „Akcioni plan Staregije okoliša“ (u daljem tekstu Uputstvo) kojim su utvrđena 4 osnovna kriterija (kvalitet ponuđenog tehničkog rješenja; usklađenost planiranih aktivnosti sa relevantnom prostorno-planskom dokumentacijom i postojanje odgovarajućeg projektnog rješenja za tehničko uređenje deponije; stepen ugroženosti okoliša u postojećem stanju i okruženju koje predloženim projektom treba prevazići i visina osiguranih sredstava korisnika za sufinansiranje u odnosu na sveukupnu potrebnu finansijsku konstrukciju) i podkriterije za svaki od njih radi vrednovanja projekata.

Uvidom u Izvještaje o radu Komisije konstatovali smo da Komisija prilikom utvrđivanja broja bodova po pojedinim kriterijima nije raspolagala relevantnom dokumentacijom kojom bi se potvrdio broj bodova po pojedinim kriterijima koji je iskazan u tabeli za bodovanje naročito za **kriterije stepen samofinansiranja i kvalitet ponuđenog tehničkog rješenja**. Bodovanje je vršeno u najvećem dijelu na osnovu podataka iskazanih u popunjenim aplikacijskim obrascima za prijavu projekta na Javni poziv Ministarstva za 2013. godinu. Naime, uvidom u pojedine uzorkovane projekte iz Programa 1. ovog transfera konstatovali smo da Komisija kod **stepena samofinansiranja** nije pravilno vršila bodovanje ovog kriterija. Naime, Uputstvom je definisano da će se ovaj kriterij vrednovati od 0 - 20 bodova na način da se osigurana vlastita sredstva stavljaju u odnos sa vrijednošću projekta i za tako dobiveni postotak dodjeljuje 0,5 bodova. Uvidom u obrasce za ocjenu projekta u nekoliko slučajeva konstatovali smo da nije izvršeno pravilno bodovanje u smislu da su projekti dobili max. broj bodova a prema priloženoj finansijskoj konstrukciji učešće samofinansiranja je mnogo manje u odnosu na vrijednost projekta, a u pojedinim slučajevima nije iskazano samofinansiranje već su potrebna sredstva tražena sa transfera. Osim toga, uvidom u zahtjeve korisnika za iznosom sredstava podrške konstatovali smo da Komisija prilikom dodjele sredstava nije vodilo računa o potrebnim sredstvima za realizaciju projekata jer je odobravala manji iznos od traženog, a da nije tražen relevantan dokaz na koji način će se obezbijediti razlika sredstava i da će se projekat za koji su odobrena sredstva realizovati u skladu sa utvrđenom dinamikom. Prilikom bodovanja kriterija „**kvalitet ponuđenog tehničkog rješenja**“, uvidom u obrasce za ocjenu projekta konstatovali smo da su članovi Komisije na osnovu svog subjektivnog mišljenja davali broj bodova po ovom kriteriju. Također, ni za ostale kriterije i podkriterije nisu data dodatna pojašnjenja kako su dati bodovi po pojedinačnim kriterijima. Također, ni u Izvještajima o radu Komisije nisu detaljno obrazloženi programi koji su predloženi za finansijsku podršku što nije u skladu sa Rješenjem o formiranju Komisije gdje je navedeno da isti moraju sačiniti **Zapisnik s obrazloženom ocjenom i mišljenjem**. Uzimajući u obzir naprijed navedeno, da prilikom bodovanja za pojedine kriterije nije tražena relevantna dokumentacija na osnovu koje bi se izvršilo bodovanje, da isti nisu bili dovoljno jasni i mjerljivi, da je broj bodova utvrđivan na osnovu subjektivne ocjene članova komisije, što je moglo imati uticaja na ukupan broj bodova i iznos dodijeljenih sredstava, ne može se potvrditi da je u potpunosti raspodjela sredstava navedenog transfera izvršena na transparentan način.

Prilikom raspodjele sredstava „Akcijski plan Strategije okoliša“ izvršiti bodovanje podnesenih projekata na osnovu relevantne dokumentacije u skladu sa kriterijima utvrđenim Programom utroška sredstava tekućih transfera donesenih u skladu sa Zakonom o izvršavanju Budžeta FBiH za 2013. godinu i na osnovu istog izvršiti odabir krajnjih korisnika u cilju izbjegavanja mogućnosti subjektivne procjene.

6.1.2.3 Transfer za sanaciju donjeg toka rijeke Trebižat, Transfer za sanaciju Počitelja i Transfer za sanaciju korita i vodopada Jajce

Budžetom FBiH za 2013. godinu Ministarstvu su odobrena sredstva za realizaciju transfera za sanaciju korita i vodopada Jajce, za sanaciju Počitelja i za sanaciju donjeg toka rijeke Trebižat u ukupnom iznosu od 1.100.000 KM za koje je na prijedlog Ministarstva Vlada FBiH 15.05.2013. godine donijela odluke o usvajanju Programa utroška sredstava. Programima utroška sredstava utvrđeno je da će sredstva po ovim transferima implementirati u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH. **Uvidom u dokumentaciju vezano za naprijed odobrene transfere konstatovano je da ne postoji zakonska obaveza da se u Budžet FBiH isti planiraju i odobravaju, međutim za isti se već godinama odobravaju sredstva .**

Struktura izvršenja ovih transfera data je u slijedećoj tabeli:

R.br.	Naziv transfera	Odobrena sredstva u 2013.godini			Index (4/3)	Index (5/3)
		Utvrđeno Programom	Zaključeni ugovori u 2013. god.	Realizovano u 2013. god.		
1	2	3	4	5	6	7
1.	Transfer za sanaciju donjeg toka rijeke Trebižat, slapovi Kravice i Koćuše	400.000	270.752	72.945	67,69%	18,24%
2.	Transfer za sanaciju Počitelja	350.000	204.203	204.203	58,34%	58,34%
3.	Transfer za sanaciju korita i vodopada Plive-Jajce	350.000	40.950	40.950	11,70%	11,7%
	Ukupno	1.100.000	515.905	318.098	46,90%	28,92%

Na osnovu naprijed navedene tabele može se konstatovati da su u odnosu na odobrena sredstva Budžetom FBiH za 2013 za ove namjene realizovana samo u iznosu od **28,92%**. Osim toga Ministarstvo je u 2013. godini za realizaciju ovih projekata nakon provedenih postupaka javnih nabavki zaključilo ugovore sa izabranim dobavljačima u ukupnom iznosu od 515.905 KM što čini **46,90%** odobrenih sredstava od čega je do kraja godine plaćeno 318.098 KM ili **61,66%** od ukupnog iznosa zaključenih ugovora. Razlozi navedenih odstupanja su što Ministarstvo za pojedine poslove izvođenja radova (Transfer za sanaciju Jajca i dio Transfera za sanaciju rijeke Trebižat) nije uspjelo okončati postupke nabavki jer su cijene svih dostavljenih ponuda bile veće od procijenjene vrijednosti i raspoloživih budžetskih sredstava. Za realizaciju radova na izgradnji Pješačko turističkog mosta u okviru Transfera za sanaciju rijeke Trebižat plaćena je samo prva situacija jer je Aneksom ugovora produžen rok za realizaciju projekta do 30.07.2014. godine. Ministarstvo je u Prijedlogu odluke o usvajanju Programa utroška sredstava za 2014. godinu po ovom osnovu planiralo nastavak realizacije ovog Ugovora. Uzimajući u obzir naprijed navedeno potrebno je da Ministarstvo **poduzme sve aktivnosti na pravovremenom ugovaranju poslova, realizaciji Ugovora, kao i efikasnom korištenju odobrenih sredstava.**

U cilju efikasnog korištenja odobrenih sredstava potrebno je pravovremeno poduzimati aktivnosti na ugovaranju poslova i realizaciji zaključenih ugovora.

6.1.3 Realizacija, izvještavanje i nadzor nad namjenskim utroškom sredstava tekućih transfera

Nadzor nad namjenskim utroškom sredstava transfera u skladu sa Programima utroška sredstava vrše posebno formirane stručne komisije imenovane od strane ministrice. Obzirom da veliki dio obaveza stvorenih po osnovu zaključenih ugovora sa korisnicima o dodjeli sredstava transfera nije bio realizovan do kraja 2013. godine, već u martu i aprilu 2014. godine, prema datoj izjavi odgovornih osoba, ministrica nije imenovala komisiju za nadzor transfera odobrenih u Budžetu za 2013. godinu

Komisija za nadzor i provjeru o namjenskom utrošku sredstava „Transfer za razvoj turizma u FBiH, za 2012. godinu, imenovana je Rješenjem od 28.03.2013. godine. Zadatak navedene Komisije bio je da izvrši nadzor i kontrolu namjenskog utroška sredstava, priprema izvještaje o izvršenom nadzoru kod korisnika i o tome izvještava ministricu i Sektor za turizam i ugostiteljstvo, a nakon okončanog nadzora i kontrole namjenskog utroška sredstava transfera za 2012. godinu, sačini konačan izvještaj. Tokom revizije prezentirani su nam pregledi u kojima su navedeni podaci vezani za vrstu transfera, naziv korisnika, odobrena sredstva, da li je dostavljen izvještaj i da li je izvršen nadzor kod korisnika. Uvidom u navedene preglede

konstatovali smo da jedan dio korisnika nije dostavio izvještaje o namjenskom utrošku sredstava, niti da je izvršen neposredni uvid na terenu. U vrijeme obavljanja konačne revizije nije nam prezentiran konačni izvještaj o namjenskom utrošku sredstava za 2012. godinu, međutim nakon obavljene konačne revizije i sačinjavanja Nacrta izvještaja dostavljen je Izvještaj o izvršenom nadzoru i ostvarenom učinku po „Akcijском planu Strategije turizma FBiH- Transfer za razvoj turizma za 2012. i 2013. godinu koji je prihvaćen Zaključkom Vlade V.broj:1292/2014 od 02.07.2013. godine.

Komisije za kontrolu utroška sredstava po „Akcijском planu Strategije zaštite okoliša“ za 2012. godinu po programima imenovane su Rješenjem ministrice od 22.12.2012. godine. Zadatak Komisija bio je da prekontrolišu utrošak i namjenu, te da o tome sačine zapisnik. U toku revizije nije prezentiran Izvještaj ni pregledi u kojim bi se utvrdilo kome i u kojem iznosu su data sredstva, da li je izvršen nadzor, da li je dostavljen izvještaj i dokumentacija o namjenskom utrošku sredstava i mjere koje su poduzete u slučaju nenamjenskog utroška sredstava, osim za Program sufinansiranja programa podrške boljem funkcionisanju upravljanja uspostavljenim zaštićenim područjima u FBiH u kojem je navedeno da su sva odobrena sredstva potrošena u skladu sa potpisanim Ugovorima.

Izvještaj o namjenskom utrošku sredstava transfera za turizam i okoliš za 2011. godinu sačinjen je tek u oktobru 2013. godinu koje je Vlada FBiH prihvatila Zaključkom V.broj 1404/2013 od 28.11.2013. godine. U navedenom Izvještaju konstatovano je da obavljen 100% nadzor nad namjenskim utroškom sredstava i da su sva doznačena sredstva u 2011. godini namjenski utrošena, međutim u istom nije **izvršena analiza krajnjih efekata podržanih projekata po svim transferima, odnosno efikasnost uloženih sredstava u skladu sa ciljevima postavljenim u Programu rada Ministarstva. Prema naprijed navedenom, iako je Ministarstvo vršilo nadzor nad izvještajima korisnika transfera kao i neposredni uvid na terenu nad namjenskim utroškom sredstava, ne može se potvrditi da su poduzete i sve neophodne aktivnosti, u skladu sa zakonskim propisima, kako bi svi krajnji korisnici opravdali namjenski utrošak dodijeljenih sredstava tekućih transfera u 2012. godini, kao i za dio doznačenih sredstava u 2013.godini.**

Potrebno je nastaviti aktivnosti na dosljednoj provedbi odredbi programa utroška sredstava i potpisanih ugovora sa korisnicima sredstava transfera u 2012. i 2013. godini, u dijelu podnošenja izvještaja o namjenskom utrošku sredstava od strane korisnika sredstava, nadzorom nad namjenskim utroškom sredstava uvidom u dostavljenu dokumentaciju i neposrednim uvidom na terenu, a u slučaju utvrđenih nepravilnosti poduzeti adekvatne mjere.

6.1.4 Kapitalni transferi

Na poziciji **kapitalnih transfera** iskazan je iznos od 31.655 KM koji je Ministarstvu odobren iz Tekuće rezerve Vlade FBiH u iznosu od 31.833 KM. Uvidom u dokumentaciju konstatovali smo da je Ministarstvo 05.07.2013. godine uputilo Zahtjev Federalnom ministarstvu finansija za odobravanje plaćanja - saglasnost za povrat sredstava za spornu nabavku vozila Toyota MC Auris. U Zahtjevu je navedeno da je predmetno vozilo plaćeno u iznosu od 31.833 KM „ACCOM HERC“ Mostar u martu 2010. godini nakon provedene procedure odabira najpovoljnijeg dobavljača sa projekta „Šumska i planinska zaštićena područja“ koji se finansira od strane Svjetske banke. Međutim, vozilo nije nikad isporučeno zbog čega je Ministarstvo 15.11.2010. godine podiglo tužbu na koju je Općinski sud u Mostaru donio presudu kojom se tuženiku nalaže da isplati vrijednost neisporučenog vozila sa pripadajućom kamatom u iznosu od 34.230 KM. Kako je navedeni dobavljač pod stečajem nikad nije izvršen povrat uplaćenih sredstava. Iz razloga što je Svjetska banka prilikom kontrola konstatovala nepodoban rashod i od Ministarstva je tražila povrat sredstava sa rokom uplate do 30.06.2013. godine inače će obustaviti isplate sredstava za realizaciju navedenog Projekta i dalji nastavak implementacije istog, Ministarstvo je u 2013. godini pokrenulo aktivnosti na hitnom rješavanju ovog problema. Na navedeni Zahtjev Ministarstvo finansija se očitovalo da je jedini način rješenja da se sredstva obezbijede sa pozicije Tekuće rezerve čime će se obezbijediti nesmetan nastavak realizacije ovog Projekta.

Na osnovu naprijed navedenog, u 2013. godini stvoren je neplanirani i nenamjenski rashod na teret Budžeta FBiH koji je nastao kao posljedica avansnog plaćanja fakture za nabavku vozila prije njegove isporuke, a da prethodno nije obezbijedena odgovarajuća avansa garancija.

Potrebno je izvršiti uvid u dokumentaciju vezano za nabavku vozila, razlog neobezbjeđenja avansne garancije i u skladu sa konstatovanim poduzeti daljne aktivnosti. Također potrebno je, u okviru svojih nadležnosti, i u saradnji sa nadležnim institucijama i organima i dalje poduzima aktivnosti u cilju povrata sredstava u Budžet FBiH.

6.2 Razvojno - investicioni projekti finansirani kreditnim i grant sredstvima

Prema podacima iz Pregleda kapitalnih projekata finansiranih iz ino i domaćih izvora koji čine sastavni dio Budžeta FBiH za 2013. godinu, Ministarstvo je u 2013. godini bilo nadležno za implementaciju projekata u iznosu od 13.002.484 KM i to Projekta „**Upravljanje čvrstim otpadom – II faza (Deponije Mošćanica, Zenica i Mostar)**“ u iznosu od **12.627.484 KM**, koji se finansira iz kreditnih sredstava IBRD 4.644.484 KM iz kreditnih sredstava Svjetske banke 4.293.000 KM, donacije IPA fondova 3.200.000 i Budžeta FBiH 490.000 KM i Projekat **Zaštićena šumska i planinska područja, koji se finansira iz kredita Svjetske banke u iznosu od 375.000 KM**. Ministarstvo je u skladu sa Uredbom o uspostavi koordinacionog mehanizma za upravljanje i koordinaciju sredstava za razvoj u FBiH i Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji formiralo Sektor za realizaciju projekata. Isti je zadužen za implementaciju projekata po zaduženju od strane Ministarstva i Vlade FBiH, upravljanje realizacijom u skladu sa zahtjevanim međunarodnim i domaćim propisima i procedurama, praćenje i nadzor nad realizacijom ugovornih aktivnosti na terenu, finansijsko upravljanje projektima, obrada finansijsko materijalne dokumentacije, vođenje finansijske baze podataka, priprema i dostava svih vrsta izvještaja o realizaciji kako prema finansijerima, tako i prema nadležnim institucijama. U navedenom Sektoru od sistematizovanih 12 radnih mjesta, popunjeno je samo 5.

Projekat „Upravljanje čvrstim otpadom – II faza“ planiran je na osnovu potpisanih kreditnih sporazuma u vrijednosti od 33.368.600 KM, od čega se na kreditna sredstva odnosi 30.668.600 KM, a na budžetska sredstva 2.700.000 KM. Sredstva su odobrena 25.06.2009. godine, postala su efektivna 23.10.2009. godine, a datum zatvaranja projekta je 28.02.2014. godine. Implementacija II faze Projekta uključuje regije iz I faze, ali i nove regije koje se trebaju uključiti u Projekat. U FBiH potpisani su Supsidijarni kreditni sporazumi sa četiri regije kojima su obuhvaćeni gradovi: Zenica, Mostar, Tomislavgrad, Kupres, Rama-Prozor i Livno. Također, provedeno je niz aktivnosti za pripremu uključenja u Projekat novih regija (Regija Tuzlanskog kantona, Srednja Bosna, Goražde, Bihać). U „Izveštaju o realizaciji Projekta upravljanje čvrstim otpadom – II faza“ koji je 09.04.2014. godine odobren od strane Vlade FBiH iskazana je planirana vrijednost od 10.561.350 KM, a realizacija 5.360.799 KM (5.119.741 KM iz kredita i 241.058 KM iz Budžeta FBiH). **Ukupni operativni troškovi iznose 405.581 KM, što je 7,56% u odnosu na ukupno realizovana sredstva i predstavlja značajan iznos uzimajući u obzir da privredna društva – regionalne deponije vraćaju kreditna sredstva. U navedenim troškovima značajan iznos odnosi se na naknade po osnovu sklopljenih ugovora o djelu u ukupnom neto iznosu od 96.240 KM zaključenih sa fizičkim licima, za poslove koji su sistematizirani Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji.** Dana 01.01.2012. imenovani su koordinator projekta, vođa projekta, finansijski menadžer, menadžer za nabavke, monitoring tehničkih poslova, asistent za finansije, knjigovođa, administrativni asistent, vozač. Od navedenih pozicija pet se odnosi na zaposlenike Sektora za realizaciju projekata, a sa četiri su tokom cijele godine zaključivani ugovori o djelu u ukupnom neto iznosu od 96.240 KM (mjesečne neto naknade od 8.020 KM). Vezano za realizaciju ovog projekta u ovoj godini kao i prethodne godine, ugovor o djelu je zaključen i za poslove vozača u ukupnom neto iznosu od 21.600 KM (mjesečnom neto iznosu od 1.800 KM), iako posao vozača nije predviđen u ovom Sektoru. **Imajući u vidu da je obavljanje navedenih poslova predviđeno Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva u okviru Sektora za realizaciju projekata ne može se potvrditi opravdanost angažovanja osoba zaključivanjem ugovora o djelu.**

Projekat Zaštićena šumska i planinska područja, u 2013. godini realizovan je preko donacija GEF / Svjetska banka. Prema podacima Sektora za implementaciju projekata predviđena realizacija istog u 2013. godini bila je 513.894 USD, a realizirano je 472.915 USD. Ukupna realizacija sa 31.12.2013. godine je 1.683.096 USD. U Informaciji o projektu – IP obrascu navedeno je da je Projekat odobren u iznosu od 1.700.000 USD u periodu 2008. - 2013. godina, isti bi trebalo zatvoriti sa 28.02.2014. godine. Tokom 2011. godine u okviru Sektora za implementaciju projekata pisanim aktom formirana je Jedinica za upravljanje projektom (PMU) u ovom Projektu. Od sedam predviđenih pozicija, ugovor o djelu zaključen je za obavljanje

poslova finansijskog menadžera iako je Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji predviđeno radno mjesto stručnog saradnika za finansije.

U skladu sa Zakonom o izvršavanju Budžeta FBiH za 2013. godinu, Ministarstvo je dostavilo Federalnom ministarstvu finansija tekstualne kvartalne i godišnje izvještaje za 2013. godinu o realizaciji sredstava za navedeni projekat, kao i popunjene IP obrasce. **Međutim, nije prezentirana dokumentacija kojom bi se potvrdilo da je u skladu sa Instrukcijom o načinu vođenja knjigovodstva, finansijskog izvještavanja i godišnjeg obračuna za investiciono razvojne projekte donesenom od strane Federalnog ministarstva finansija na osnovu čl. 61. Zakona o budžetima u FBiH i čl. 39. Zakona o izvršenju budžeta za 2013. godinu uspostavljeno knjigovodstvo, da su sačinjeni finansijski izvještaji i dostavljeni nadležnim institucijama.**

Knjigovodstvena evidencija koja se vodi u Sektoru za realizaciju projekata, vezano za utrošak sredstava preko posebnih transakcijskih računa, izvan Jedinog računa Trezora FBiH, ne daje realnu sliku o utrošku kako budžetskih, tako i kreditnih sredstava, obzirom da se nije vodila u skladu sa naprijed navedenom instrukcijom. Također, Ministarstvo nije postupilo u skladu sa Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH, obzirom da nisu sačinjeni finansijski izvještaji za navedene Projekte, obzirom da je prezentiran samo obrazac br. 9 - Rashodi, izdaci i doznačena sredstva po izvorima finansiranja za razvojno-investicione projekte za 2013.godinu koji je sastavni dio seta finansijskih izvještaja o utrošku odobrenog budžeta Ministarstva. **Federalno ministarstvo finansija je donijelo Instrukciju o prestanku važenja navedene instrukcije sa datumom stupanja na snagu od 09.01.2014.godine („Službene novine FBiH“br. 1/14).**

Na osnovu naprijed navedenog ne može se potvrditi da je Ministarstvo – Sektor za realizaciju projekata u skladu sa zakonskim i ostalim provedbenim propisima i instrukcijama poduzimalo adekvatne aktivnosti u dijelu uspostavljanja odgovarajućih knjigovodstvenih evidencija i sačinjavanja finansijskih izvještaja za razvojno-investicione projekte čija je raspodjela u nadležnosti Ministarstva.

Potrebno je dosljedno poštivati odredbe zakonskih i ostalih propisa vezano za uspostavljanje knjigovodstvene evidencije, sačinjavanje finansijskih izvještaja i godišnjeg obračuna utroška sredstava razvojno investicionih projekata. Također je potrebno da se vrši izvještavanje Ministarstva finansija o realizaciji projekata u odnosu na finansijske planove projekata, te eventualnim poteškoćama i razlozima zastoja kod implementacije projekata, kao i troškovima koji se finansiraju iz budžeta.

7. Imovina obaveze i izvori sredstava

U finansijskim izvještajima Ministarstva na dan 31.12.2013. godine iskazana su stalna sredstva sadašnje vrijednosti od 823.672 KM (nabavne vrijednosti od 4.921.506 KM, ispravke vrijednosti od 4.097.834 KM), novčana sredstva 479 KM, kratkoročna potraživanja 381.876 KM, kratkoročne obaveze 6.035.075 KM, kratkoročna razgraničenja 514.763 KM i vlastiti izvori sredstava 823.672 KM.

Pregled sredstava i izvora sredstava iskazan je u tabeli Bilans stanja na dan 31.12.2013.godine u prilogu Izvještaja.

7.1 Vanbilansna evidencija

U vanbilansnoj evidenciji Ministarstva na dan 31.12.2013. godine iskazane su obaveze po tužbama, pravosnažnim presudama i sudskim izvršnim rješenjima iz radnih sporova (razlike plaća i naknade koje nemaju karakter plaća) u iznosu od 229.408 KM. Iskazivanje ovih obaveza u Glavnoj knjizi Trezora izvršeno je na osnovu Instrukcije Federalnog ministarstva finansija od 17.02.2014. godine. Evidentiranje navedenog iznosa obaveza je izvršeno na osnovu uspostavljenih evidencija u Ministarstvu o izvršnim sudskim rješenjima i pravomoćnim sudskim presudama zaprimljenim do 31.12.2013. godine umanjениh za iznos isplaćenih presuda po pregledu koji je dostavljen od Federalnog ministarstva finansija. **U navedenim obavezama nisu iskazane obaveze za poreze i doprinose po naprijed navedenim osnovama.**

Potrebno je poduzeti aktivnosti kako bi se u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH izvršilo knjigovodstveno evidentiranje obaveza za poreze i doprinose

po pravosnažnim – izvršnim sudskim rješenjima u Glavnoj knjizi Trezora u cilju istinitog i tačnog prikazivanja obaveza i realnog planiranja njihovog izmirenja.

8. Ostali nalazi

8.1 Strategija razvoja turizma FBiH

Na osnovu Odluke Vlade FBiH od 27.06.2007. godine, Ministarstvo je bilo zaduženo za izradu Projekta „Razvoj turizma u FBiH“ u okviru cjelovitog dokumenta „Strategija ekonomskog razvoja FBiH“. Ministarstvo je 14.12.2007. godine sa „Inženjerski biro“ d.d. Zagreb zaključilo Ugovor za pružanje usluga izrade Strategije razvoja turizma u FBiH za period 2008. – 2018. godine. Ministarstvo je na dan 31.12.2012. godine na poziciji stalnih sredstava – studije izvodljivosti pod „Strategija turizma“ iskazalo vrijednost od 613.375 KM. Vlada FBiH je Zaključkom od 23.12.2009. godine usvojila, od strane Ministarstva dostavljen, Prijedlog Strategije razvoja turizma u FBiH za period 2008. - 2018. godina i isti je upućen u Parlament FBiH na razmatranje i usvajanje. U ovom periodu Prijedlog je više puta upućivan u parlamentarnu proceduri i vraćan radi dorade i ponovnog upućivanja na razmatranje Vladi FBiH, a što znači da nije okončana procedura usvajanja iste. Strategija razvoja turizma u FBiH od strane Parlamenta FBiH nije usvojena ni tokom 2013. godine. Ministarstvo je 30.11.2012. godine sačinilo i uputilo Vladi FBiH Informaciju o Prijedlogu Strategije „Ekonomskog razvoja Federacije BiH“ – Projekat Strategija turizma u FBiH sa prijedlogom zaključka, u kojoj su hronološki navedeni problemi oko usvajanja navedenog Prijedloga. U Informaciji je također navedeno da obzirom da nije završena procedura usvajanja prijedloga Strategije koja je rezultat zajedničkog rada stručnjaka Fakulteta za menadžment u turizmu i hotelijerstvu iz Opatije i „Inženjerskog biroa“ d.d. Zagreb, Ministarstvo je 30.08.2012. godine, dostavilo autoru Strategije tekst Izvoda iz transkripta, te primjedbe date od strane turističkih zajednica i kantonalnih ministarstava nadležnih za ovu oblast, da iste razmotre i usklade statističke podatke sa današnjim kretanjima u turizmu, kako bi prijedlog Strategije mogli ponovo uputiti na razmatranje Parlamentu FBiH. U dobivenom odgovoru navedeno je da predložene izmjene značajno mijenjaju postojeći dokument i kao takve ih nije moguće integrirati, obzirom da je Strategija razvoja turizma u FBiH predata kao pisani dokument 2008. godine, te javno predstavljena 2009. godine, s tako dugim protekom vremena jedini ispravni put bio bi monitoring same Strategije, u okviru kojeg je moguće integrirati tražene podatke i izvršiti dopune. Vlada FBiH je Zaključkom V.broj: 356/2013 od 15.05.2013. godina prihvatila navedenu informaciju i naložila Ministarstvu da provede aktivnosti oko izmjene i dopune Prijedloga Strategija u suradnji sa stručnjacima Evropske unije za turizam, Turističkom zajednicom FBiH i kantonalnim ministarstvima nadležnim za oblast turizma i ugostiteljstva. Radi realizacije navedenog Zaključka Ministarstvo je u toku 2013. godine uputilo dopis Delegaciji EU u BiH u kojem projektni tim preporučuje izmjene postojeće Strategije u saradnji sa konsultantima kojom bi se odredile projektne aktivnosti od strateškog značaja za FBiH. Također, u dopisu su tražena dodatna sredstva za finansiranje izrade dopuna Strategije jer u Budžetu Ministarstva za 2013. godinu nisu predviđena sredstva za ove namjene. Također, u januaru 2014. godine izabran je Ekonomski institut u Sarajevu kao i tim njihovih stručnjaka za reviziju Strategije čija je ponuda iznosila 53.000 KM. Sredstva za ove namjene planirana su u okviru Transfera za razvoj turizma za 2014. godinu. Osim toga, Ministarstvo je u martu organizovalo Radionicu o reviziji Strategije razvoja turizma FBiH 2008.-2018 godina kojoj su prisustvovali predstavnici Evropske unije, Ekonomskog instituta i kantonalnih ministarstava nadležnih za oblast turizma i turističkih zajednica u FBiH na kojoj je donesen zaključak da se do 15.04.2014. godine dostave prijedlozi i primjedbe kako bi se doprinijelo kvalitetnijoj izmjeni i dopuni Prijedloga Strategije. **Neusvajanje Strategije razvoja turizma u FBiH, kao jednog dijela, utiče i na donošenje i usvajanje Strategije ekonomskog razvoja FBiH, kao cjelovitog dokumenta. Zbog naprijed navedenog iako je Ministarstvo imalo aktivnosti u 2013. godini, ne može se potvrditi efikasno korištenje budžetskih sredstava, a posebno imajući u vidu da navedena Strategija nije usvojena iako je proteklo 7 godina od kada je trebala početi njena implementacija, kao i da je prema evidenciji za istu utrošeno 613.375 KM.**

U saradnji sa ostalim institucijama i u skladu sa nadležnostima datim Odlukama Vlade FBiH V broj: 426/07 od 27.06.2007. godine i 356/2013 od 15.05.2013. godine, poduzeti daljnje aktivnosti na izradi

cjelovitog dokumenta „Strategija ekonomskog razvoja FBiH“ i nastaviti aktivnosti vezane za usvajanje i implementaciju „Strategije razvoja turizma u FBiH“.

8.2 Sufinansiranje kamata na kredite putem Razvojne banke FBiH

U okviru „Transfera za razvoj turizma i okoliša u FBiH“ Programom - „Sufinansiranje kamata na kredite koji se koriste za izgradnju turističko - ugostiteljskog kapaciteta, održivog razvoja turizma na selu te izgradnja osnovne turističke infrastrukture“ Budžetom FBiH za 2010. godinu odobrena su sredstva od 500.000 KM, koja su Odlukom Ministarstva od 29.06.2010. godine prenijeta na račun Razvojne banke FBiH (Banka), **01.07.2010. godine**. Prethodno je sa Bankom zaključen Protokol 16.06.2010. godine, kojim je definisano da će Banka osigurati kreditnu liniju za 2010. godinu u visini od 2.450.000 KM za finansiranje projekata ruralnog razvoja turizma, a da će iz ovog transfera osigurati sufinansiranje kamate u ukupnom iznosu od 500.000 KM, odnosno 3% na godišnjem nivou za svo vrijeme trajanja otplate kredita odobrenih iz ove kreditne linije. Do kraja 2013. godine potpisani su ugovori o subvencioniranju kamata sa 6 korisnika. Članom 6. zaključenog Ugovora o kreditu naznačeno je da korisnik stiče pravo na regres kamata na kredit, iz namjenski deponovanih sredstava ovog Ministarstva u cjelosti na obračunate i uplaćene kamate. Pravo na regres kamate stiče se uz uslov redovnog servisiranja obaveza Korisnika kredita koje proističu iz Ugovora. Također, Odlukom ministricе o subvenciji kamata, utvrđeno je da je korisnik sredstava obavezan Ministarstvu podnijeti izvještaj o namjenskom utrošku sredstava, a nadzor nad utroškom sredstava i realizacijom projekta će izvršiti Sektor za turizam i ugostiteljstvo.

Prema Informaciji o zaprimljenim kreditnim zahtjevima dobivenim od Razvojne banke **na dan 31.12.2013. godine iz utvrđenih sredstava ukupno je planirano subvencioniranje kamata do kraja otplate u iznosu od 416.652 KM, što znači da je ostalo nerealizovano 83.348 KM. Obzirom na naprijed navedeno da su sredstva „Transfera za razvoj turizma i okoliša u FBiH“ – Program „Sufinansiranje kamata na kredite koji se koriste za izgradnju turističko - ugostiteljskog kapaciteta, održivog razvoja turizma na selu te izgradnja osnovne turističke infrastrukture“ odobrena u Budžetu FBiH za 2010. godinu u iznosu od 500.000 KM, doznačena Razvojnoj banci FBiH 01.07.2010. godine na osnovu zaključenog Ugovora o formiranju namjenskog depozita i Protokola, a da nisu realizovana u odobrenom iznosu ni poslije četiri i po godine, ne može se potvrditi da je Ministarstvo poduzimalo adekvatne aktivnosti na realizaciji istih, odnosno da je Ministarstvo efikasno koristilo javna sredstva.**

U skladu sa dobivenom Instrukcijom Federalnog ministarstva finansija o načinu evidentiranja deponovanih sredstava izvršeno je evidentiranje potraživanja na poziciji kratkoročnih potraživanja i to na poziciji „Ostala potraživanja“ - duguje, „Razgraničeni ostali prihodi“ - potražuje, u iznosu od 366.690 KM koliko je i stanje na izvodu banke na dan 31.12.2013. godine. Obzirom da se u skladu sa zaključenim ugovorom radi i o dugoročnim potraživanjima, ne može se potvrditi da je u navedenom slučaju izvršeno evidentiranje u skladu sa Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH što je konstatovano i u Izvještaju o obavljenoj reviziji prethodne godine. Zbog toga je, Ministarstvo 28.05. 2013. godine uputilo Dopis Federalnom ministarstvu finansija o načinu knjiženja ovih sredstava, a u dobivenom odgovoru konstatovano je da nije postupljeno u skladu sa prethodno datom instrukcijom i da nisu poduzete aktivnosti na povratu nerealiziranih sredstava na Jedinstveni račun Trezora odnosno da je potrebno izvršiti uvid u cjelokupnu dokumentaciju vezano za realizaciju Programa, izvršiti nadzor nad namjenskim utroškom sredstava, te za iznos neutrošenih sredstava dati instrukciju Razvojnoj banci da izvrši povrat istih. U skladu sa naprijed navedenom nije nam prezentirana dokumentacija da je postupljeno po navedenoj Instrukciji Federalnog ministarstva finansija.

Potrebno je izvršiti uvid u dokumentaciju vezano za realizaciju Programa „Sufinansiranje kamata na kredite koji se koriste za izgradnju turističko - ugostiteljskog kapaciteta, održivog razvoja turizma na selu te izgradnja osnovne turističke infrastrukture“ i u skladu sa konstatovanim poduzeti dalje aktivnosti na realizaciji, odnosno povratu istih na Jedinstveni račun Trezora. Također je potrebno da se u skladu sa Odlukom o subvenciji kamata vrši nadzor nad namjenskim utroškom sredstava i realizacijom projekta.

Evidentiranje deponovanih sredstava vršiti u skladu sa Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

9. KOMENTAR

U ostavljenom roku Federalno ministarstvo okoliša i turizma očitovalo se dopisom broj 08-14-4-1186/13 od 16.07.2014. godine na dostavljeni Nacrt Izvještaja o izvršenoj reviziji finansijskih izvještaja Federalnog ministarstva okoliša i turizma za 2013. godinu. U navedenom očitovanju dati su komentari i sugestije na kvalifikacije u revizorskom izvještaju, međutim isto nije uticalo na konstatovane propuste, iz razloga što nije dato adekvatno obrazloženje i dostavljena relevantna dokumentacija kojom se isto dokazuje. Dati komentar za nadzor nad namjenskim utroškom dodijeljenih sredstava tekućih transfera dodjeljenih u 2012. godini je prihvaćen obzirom da je nakon sačinjenog Nacrta izvještaja dostavljen Izvještaj o izvršenom nadzoru i ostvarenom učinku po Akcijskom planu Strategije turizma FBiH- Transfer za razvoj turizma za 2012. i 2013. godinu koji je prihvaćen Zaključkom Vlade V.broj:1292/2014 od 02.07.2013. godine.

Detaljno pojašnjenje u vezi očitovanja i razlozima ne prihvatanja datih komentara i obrazloženja dato je u Komentaru na dostavljeno Očitovanje na Nacrt izvještaja o reviziji finansijskih izvještaja za 2013. godinu, koji je dostavljen menadžmentu Ministarstva uz konačan Izvještaj.

Rukovodilac Sektora za finansijsku reviziju:

Munib Ovčina, dipl. oec

Vođa tima:

Belma Mušinović, dipl. oec

Član tima:

Aida Nurkić, dipl. oec

III. REZIME DATIH PREPORUKA

Izvršenom revizijom poslovanja Ministarstva za 2013. godinu konstatovali smo određeni broj propusta i nepravilnosti, a u cilju otklanjanja istih dali smo slijedeće preporuke:

1. *Prilikom raspodjele sredstava „Akcijski plan Strategije turizma FBiH – Transfer za razvoj turizma“ izvršiti bodovanje podnesenih projekata na osnovu relevantne dokumentacije u skladu sa kriterijima utvrđenim Programom utroška sredstava tekućih transfera donesenih u skladu sa Zakonom o izvršavanju budžeta FBiH za 2013. godinu i na osnovu istog izvršiti odabir krajnjih korisnika u cilju izbjegavanja mogućnosti subjektivne procjene;*
2. *Prilikom raspodjele sredstava „Akcijski plan Strategije okoliša“ izvršiti bodovanje podnesenih projekata na osnovu relevantne dokumentacije u skladu sa kriterijima utvrđenim Programom utroška sredstava tekućih transfera donesenih u skladu sa Zakonom o izvršavanju budžeta FBiH za 2013. godinu i na osnovu istog izvršiti odabir krajnjih korisnika u cilju izbjegavanja mogućnosti subjektivne procjene;*
3. *Potrebno je poduzeti aktivnosti, kako bi se, u toku fiskalne godine, procedure odabira i raspodjele sredstava tekućih transfera krajnjim korisnicima brže provodile, kao i u saradnji sa Federalnim ministarstvom finansija, obezbijedilo da se u razumnim rokovima novčana sredstva doznače istima;*
4. *Potrebno je da se izvještavanje o realizaciji tekućih transfera vrši u skladu sa zakonskim propisima odnosno Programom utroška sredstava tekućih transfera usvojenim od strane Vlade FBiH;*
5. *U cilju efikasnog korištenja odobrenih sredstava potrebno je pravovremeno poduzimati aktivnosti na ugovaranju poslova i realizaciji zaključenih ugovora;*
6. *Potrebno je dosljedno poštivati odredbe zakonskih i ostalih propisa vezano za uspostavljanje knjigovodstvene evidencije, sačinjavanje finansijskih izvještaja i godišnjeg obračuna utroška sredstava razvojno investicionih projekata. Također je potrebno da se vrši izvještavanje Ministarstva finansija o realizaciji projekata u odnosu na finansijske planove projekata, te eventualnim poteškoćama i razlozima zastoja kod implementacije projekata, kao i troškovima koji se finansiraju iz budžeta;*
7. *Ugovore o djelu zaključivati za izvršenje onih poslova koji u skladu sa Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji nisu utvrđeni kao redovni poslovi i zadaci uposlenih u Ministarstvu;*
8. *Potrebno je preispitati potrebu za interventnim sredstvima u okviru tekućih transfera i ukoliko postoji opravdanost za istim, raspodjelu interventnih sredstava vrši na osnovu prethodno utvrđenih jasnih kriterija, u cilju namjenskog utroška budžetskih sredstava;*
9. *Potrebno je popunu upražnjenih radnih mjesta u skladu sa Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji vršiti na način propisan Zakonom o državnoj službi u FBiH i Zakonom o namještenicima u organima državne službe u FBiH.*
10. *Potrebno je poduzeti aktivnosti da nadležna Ministarstva u skladu sa Uredbom o članarinama u turističkim zajednicama i Uredbom o boravišnoj taksu i u okviru svojih nadležnosti i dalje poduzimaju aktivnosti na osiguranju potpune evidencije o stanju sredstava od članarina turističkih zajednica i boravišne takse;*
11. *Potrebno je da Ministarstvo u okviru svojih nadležnosti poduzme aktivnosti kako bi krajnji korisnici dostavljali izvještaje o utrošku sredstava ostvarenih od članarina turističkih zajednica i boravišnih taksi i kako bi se izvršio nadzor nad namjenskim utroškom sredstava;*
12. *Potrebno je sa svim krajnjim korisnicima sredstava prikupljenih od članarina turističkih zajednica i boravišnih taksi zaključivati ugovore kojima bi se regulisala međusobna prava i obaveze, a posebno u dijelu nadzora i izvještavanja o namjenskom utrošku sredstava;*

13. *Potrebno je nastaviti aktivnosti na dosljednoj provedbi odredbi programa utroška sredstava i potpisanih ugovora sa korisnicima sredstava transfera u 2012. i 2013. godini, u dijelu podnošenja izvještaja o namjenskom utrošku sredstava od strane korisnika sredstava, nadzorom nad namjenskim utroškom sredstava uvidom u dostavljenu dokumentaciju i neposrednim uvidom na terenu, a u slučaju utvrđenih nepravilnosti poduzeti adekvatne mjere;*
14. *U saradnji sa ostalim institucijama i u skladu sa nadležnostima datim Odlukama Vlade FBiH V broj: 426/07 od 27.06.2007. godine i 356/2013 od 15.05.2013. godine, poduzeti daljnje aktivnosti na izradi cjelovitog dokumenta „Strategija ekonomskog razvoja FBiH“ i nastaviti aktivnosti vezane za usvajanje i implementaciju „Strategije razvoja turizma u FBiH“;*
15. *Potrebno je izvršiti uvid u dokumentaciju vezano za realizaciju Programa „Sufinansiranje kamata na kredite koji se koriste za izgradnju turističko - ugostiteljskog kapaciteta, održivog razvoja turizma na selu te izgradnja osnovne turističke infrastrukture“ i u skladu sa konstatovanim poduzeti dalje aktivnosti na realizaciji, odnosno povratu istih na Jedinstveni račun Trezora. Također je potrebno da se u skladu sa Odlukom o subvenciji kamata vrši nadzor nad namjenskim utroškom sredstava i realizacijom projekta;*
16. *Evidentiranje deponovanih sredstava vršiti u skladu sa Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilniku o knjigovodstvu budžeta u FBiH;*
17. *Potrebno je da Ministarstvo u okviru svojih nadležnosti i dalje nastavi aktivnosti vezano za izmjene i dopune Zakona o Fondu za zaštitu okoliša u FBiH, kao i da obavlja upravni nadzor, nadzor nad zakonitošću rada i općih akata Fonda za zaštitu okoliša u FBiH;*
18. *Potrebno je izvršiti uvid u dokumentaciju vezano za nabavku vozila, razlog neobezbjeđenja avansne garancije i u skladu sa konstatovanim poduzeti daljnje aktivnosti. Također potrebno je, u okviru svojih nadležnosti, i u saradnji sa nadležnim institucijama i organima i dalje poduzimati aktivnosti u cilju povrata sredstava u Budžet FBiH;*
19. *Potrebno je da se doneseni interni akti dosljedno provode i da se vrši monitoring nad implementacijom istih kako bi se osigurala dosljedna primjena zakonskih i drugih propisa u izvršavanju poslova iz nadležnosti Ministarstva;*
20. *Potrebno je organizovati internu reviziju u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH, Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH i Pravilnikom o kriterijima za uspostavljanje jedinica za internu reviziju u javnom sektoru u FBiH;*
21. *Potrebno je poduzeti aktivnosti kako bi se u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH izvršilo knjigovodstveno evidentiranje obaveza za poreze i doprinose po pravosnažnim – izvršnim sudskim rješenjima u Glavnoj knjizi Trezora u cilju istinitog i tačnog prikazivanja obaveza i realnog planiranja njihovog izmirenja.*

IV. PRILOG
FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Pregled rashoda budžeta za 2013. godinu
Naziv institucije: Federalno ministarstvo okoliša i turizma

Opis	Planirano	Ostvareno		Odstupanje (4-2)	Procenat 4/2x100
		u prethodnoj godini	u tekućoj godini		
1	2	3	4	5	6
A. Tekući rashodi (1+2+3+4+5)	9.711.767	9.796.450	8.839.697	-872.070	91,02%
1. Plaće i naknade troškova zaposlenih	1.428.586	1.406.586	1.343.530	-85.056	94,05%
Bruto plaće i naknade	1.207.430	1.212.215	1.161.513	-45.917	96,20%
Naknade troškova zaposlenih	221.156	194.371	182.017	-39.139	82,30%
2. Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	126.781	127.937	122.900	-3.881	96,94%
3. Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge	656.400	519.560	655.169	-1.231	99,81%
Putni troškovi	50.000	37.692	49.705	-295	99,41%
Izdaci za energiju	1.000	200	0	-1.000	0%
Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge	73.800	48.656	68.697	-5.103	93,09%
Nabavka materijala i sitnog inventara	42.000	38.293	33.985	-8.015	80,92%
Izdaci za usluge prevoza i goriva	51.000	26.798	26.882	-24.118	52,71%
Unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine	1.000	1.931	0	-1.000	0%
Izdaci za tekuće održavanje	25.000	11.831	13.161	-11.839	52,64%
Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa	12.600	5.348	7.901	-4.699	62,71%
Ugovorene i druge posebne usluge	400.000	348.811	454.838	54.838	113,71%
4. Tekući transferi	7.500.000	7.742.367	6.718.098	-781.902	89,57%
Tekući transferi drugim nivoima vlasti	7.500.000	7.742.367	6.718.098	-781.902	89,57%
Tekući transferi pojedincima					
Tekući transferi neprofitnim organizacijama					
Subvencije javnim preduzećima					
Subvencije privatnim preduzećima i poduzetnicima					
Subvencije finansijskim institucijama					
Tekući transferi u inostranstvo					
Drugi tekući rashodi					
5. Izdaci za kamate i ostale naknade					
Kamate na pozajmice primljene kroz državu					
Izdaci za inostrane kamate					
Kamate na domaće pozajmljivanje					
Izdaci za kamate vezane za dug po izdanim garancijama					
B. Kapitalni izdaci (6+7)	55.000	23.795	54.337	-663	98,79%
6. Izdaci za nabavku stalnih sredstava	55.000	23.795	54.337	-663	98,79%
Nabavka šuma, zemljišta i višegodišnjih zasada					
Nabavka građevina					
Nabavka opreme	55.000	13.295	54.337	-663	98,79%
Nabavka ostalih stalnih sredstava					
Nabavka stalnih sredstava u obliku prava		10.500	0		
Rekonstrukcija i investiciono održavanje					
7. Kapitalni transferi					
Kapitalni transferi drugim nivoima vlade					
Kapitalni transferi pojedincima i neprofitnim organizacijama					
Kapitalni transferi neprofitnim organizacijama					
Kapitalni transferi javnim preduzećima					
Kapitalni transferi privatnim pred. i poduzetnicima					
Kapitalni transferi finansijskim institucijama					
Kapitalni transferi u inostranstvo					
C. Ostale isplate (8)					
8. Izdaci za finansijsku imovinu					
Pozajmljivanje drugim razinama vlasti					
Pozajmljivanja pojedincima i neprofitnim organizacijama i privatnim preduzećima					
Pozajmljivanje javnim preduzećima					
Izdaci za kupovinu dionica javnim preduzećima					
Izdaci za kupovinu dionica privatnim preduzećima i učešće u zajedničkim ulaganjima					
Ostala domaća pozajmljivanja					

D. Tekuća rezerva	31.833		31.654	-179	99,44%
RASHODI (A+B+C+D):	9.798.600	9.820.245	8.925.688	-872.912	91,09%

Rukovodstvo je Pregled rashoda budžeta za 2013. godinu odobrilo dana 20.02.2014.godine.

Ministrica

Branka Đurić

Bilans stanja na dan 31.12.2013. godine

Naziv institucije: Federalno ministarstvo okoliša i turizma

Opis	31.12.2012	31.12.2013	Procent (3/2)
1	2	3	4
A) Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe (1+...+8)	6.309.293	7.373.510	116,87%
1.Novčana sredstva i plemeniti metali	317	479	151,10%
2.Vrijednosni papiri			
3.Kratkoročna potraživanja	478.187	381.876	79,86%
4.Kratkoročni plasmani			
5.Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	5.830.789	6.991.155	119,90%
6.Zalihe materijala i robe			
7.Zalihe sitnog inventara			
8.Kratkoročna razgraničenja			
B) Stalna sredstva (11+14+17+18)	264.559	823.672	311,34%
9.Stalna sredstva	4.241.987	4.921.506	116,02%
10.Ispravka vrijednosti	3.977.428	4.097.834	103,03%
11.Neotpisana vrijednost stalnih sredstava (9-10)	264.559	823.672	311,34%
12.Dugoročni plasmani			
13.Ispravka vrijednosti dugoročnih plasmana			
14.Neotpisana vrijednost dugoročnih plasmana (12-13)			
15.Vrijednosni papiri			
16.Ispravka vrijednosti vrijednosnih papira			
17.Neotpisana vrijednost vrijednosnih papira (15-16)			
18.Dugoročna razgraničenja			
UKUPNO AKTIVA:	6.573.852	7.373.510	112,16%
C) Kratkoročne obaveze i razgraničenja (19+...+24)	6.309.293	6.549.838	103,81%
19.Kratkoročne tekuće obaveze	5.691.357	5.917.246	103,97%
20.Obaveze po osnovu vrijednosnih papira			
21.Kratkoročni krediti i zajmovi			
22.Obaveze prema djelatnicima	127.690	117.829	92,28%
23.Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama			
24.Kratkoročna razgraničenja	490.246	514.763	105,00%
D) Dugoročne obaveze i razgraničenja (25+26+27)			
25.Dugoročni krediti i zajmovi			
26.Ostale dugoročne obaveze			
27.Dugoročna razgraničenja			
E) Izvori stalnih sredstava (28+29+30+31-32)	264.559	823.672	311,34%
28.Izvori stalnih sredstava	264.559	823.672	311,34%
29.Ostali izvori sredstava			
30.Izvori sredstava rezervi			
31.Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima			
32.Neraspoređeni višak rashoda nad приходima			
UKUPNO PASIVA:	6.573.852	7.373.510	112,16%

Na poziciji „Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama“ u skladu sa propisima za budžetske korisnike koji nemaju transakcijske račune iskazuje se razlika Aktive i Pasive.

Rukovodstvo je Bilans stanja na dan 31.12.2013.godine odobrilo dana 20.02.2014.godine.

Ministrica

Branka Đurić